

ZOMBOR és VIDÉKE

BACS-BODROGH MEGYEI POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség: Csihús Benő-utca 94. szám.
Kiadóhivatal: Kossuth Lajos-utca 152. szám.

Felélős szerkesztő:

Dr. DONOSZLOVITS VILMOS.

Egész evre 12 kor., félévére 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Megjelenik minden vasárnap és esztendőnkön.

Emlékezések.

(x) In illo tempore, vagyis 1900. évi febr. 6-án boldog emlékeztető báró Vojnits István főispán elnöklete alatt Zombor város törvényhatósági bizottsága közgyűlést tartott. Ezen közgyűlés egyhangulag választotta meg polgármesterünket. Nem azzal akarunk foglalkozni ezuttal, hogy minő motivumok előzték meg ezt a közös akarat nyilvánulást, mert hisz ez a dolog már rég elévült, s azt megreparálni többé nincs módunkban. Nem is akarjuk azokat a reminiscenciákat fölidézni, a melyek a »Méltóságos dr. Báró főispán Ur« személyével akkoron összefüggésben állottak s a melyek a mai keserű problemikus helyzetet megteremteni hivatva voltak.

Mi csupán két év múltán számonkérő székelt óhajunk tartani s végig nézni, s megbámulni szeretnénk mindazon alkotásokat, a melyek az akkor egyhangulag megválasztott polgármesterünk székfoglaló beszédében ígérve lettek. Egy város életében két év elég öreg idő ahhoz, hogy az, a kire a város gondozása bízatik, eredményt tudjon felmutatni. Mit is ígért Hauke Imre polgármester? Ígérte először is azt,

hogy a legnagyobb odaadás, kitartás és lelklismeretességgel fog küzdeni és fáradni, hogy a városnak felvirágzásával e városnak falai között élő polgárságnak boldogulását biztosítsa s miután ez ígérete mellé kijelentette, hogy nem a szónak, hanem a munkának embere, s hogy jelszava az állhatatos munkásság, nem volt és nem lehet okunk arra, hogy ígéretében kételkedjünk. Már most azt kérdezzük, találkozik-e Zomborban olyan ember, a ki Zombor városának felvirágzását bármifő prizmán nézve, e két éven belül észleli? Vagy van-e oly fantasztikus lélek, a mely egy város felvirágzására nélkülözhetlen alapozási munkálatokat felismerné? Ugyebár nincs, de nem is lehet. Mert az ország-szerte érzett általános hanyatláson felül Zombor városa még inkább hanyatlott. Hanyatlott pedig kivétel nélkül minden téren. Az állalánosságban ígért felvirágzást még csirájában sem szemlélhetjük.

De tekintsük specialis ígéreteit legalább a főbket, mily mértékben tartotta be. »Különös gondot fogok fordítani az ipar és kereskedelem fejlesztésére, hogy ennek felvirágzásával a kereskedők és iparosok mostoha anyagi helyzetének javítása mellett előmenetelük és vagyonosodásuk előmozdítás-

sék.« Szórol-szóra ezt mondta polgármesterünk, s mi felhivunk minden iparost és kereskedőt, s szívesen felajánljuk lapunkat e részben nyilatkozat létele, vajjon az elmúlt két év alatt volt e alkalma polgármesterünknek jólékony gondoskodását tapasztalni s e gondoskodásnak valamely előnyét élvezni. Mert mi nem szeretünk ily irányú tevékenységről értesülést, s ha mégis tett valamit e téren, azt csak természetadta szerénységénél fogva sutytyomban tehetle.

A közegészségügy emelése tekintetében a külvárosokban az arlézi kutaknak sürgős furatását volt kegyes polgármesterünk megígérni. Két év elég idő arra, hogy ez a furás ha nem is fejeztetik be, legalább megkezdessék. Nem történt meg.

Hát a belvizek lecsapolásáról, a műút építékekről, a város pénzügyi és gazdasági ügyeinek javításáról a város jövedelmeinek fokozásáról beszéljünk-e, — mert hisz ez mind egytől egyig ígérve lett? Nem beszélünk, mert a most felsorolt dolgokat rohamosan létesíteni nem is lehet s csak emlékeztetőbe hozzuk polgármesterünknek mint oly kérdéseket, melyek megoldásra várnak.

Beszélünk azonban egy még a pol-

A „ZOMBOR és VIDEKE“ TARCZAJA

Nefelejts.

(Folytatás)

Feszülten figyel, de semmit sem hall.
Nagy Isten! . . . már elment . . .
el . . . Miért is . . . miért is . . . hah . . .
jön . . . igen . . . ő az . . . ismerem lé-
pését . . . hah . . . mindjárt . . . hja
erőm . . . el ne hagyj . . . itt . . . ő . . .
ő . . . mindjárt . . . most . . . egy . . .
kettő . . .

Egy hatalmas durranás, utána egy test zuhanása és ismét néma csönd lőn.

Kezét csókolom Margitkám!
Jó napot Elemér. Nem hallotta, nem látta Aladárt?

De igen hallottam.
Mit? . . . Mondja.
Azt, . . . azt hogy öngyilkos lett.
I . . . jaj!

Ajultan rogyott a háta mögött levő pamlagra. A sikoltozásra befutott anyja segítségével nagy nehezen magához térítették. Kész beteg volt.

Kidülesztett szemekkel, őrgöngve rohan Aladár anyja a szobába, hol a jelenlevőket megfélemlíté.

Megakarják ölni Aladáromat . . . fiamat, . . . egyetlenemet . . . ti akarjátok megölni . . . ti voltatok a gyilkosok.

Kibontott, összekuszált haját tépve, szivszagattól zokogásba tör ki.

Bámulva nézik az asszonyt, nem értették. Rátkuthy sápadtan kapaszkodik a karos székbe.

Megérkezik Rátkútról Nádassy és Richard.

Bélám! Bélám! . . . nem Aladár a gyilkos . . . ők . . . ők ölték meg . . .
Jöjj haza édesem, otthon, majd otthon.
Nem, nem megyek . . . Aladáromat adják ide . . .

De hát mi ez? Mi van Aladárral?
— Kérdik egyszerre Markitka és anyja.

Nem akartam addig szólni, — kezdé Nádassy, — mire Bélával biztosat nem tudunk meg.

Mit, mit?

Hát a kocsis azzal jött haza, hogy Aladár Tanyai Imrét meggyilkolta.

Hárman is ájultak el egyszerre. Hármar vizet hozott a cselédség, futottak orvosért, talpon volt az egész kastély. Rátkuthy magához térve kérdés nélkül mentegeti magát:

Semmi . . . semmi . . . nincs bajom, az éjjel keveset aludtam . . . fáj nagyon a fejem . . . az izgalmak . . .

Margitka fektüdjél az ágyodba.

Nem apuskám, nem; nincs már semmi Lajom. Mondjad csak tovább.

De ha ti itt ájultok . . .

Nem nem . . . csak mondjad — rimánkodott Margitka és anyja.

Hát a hatóságoktól semmit sem tudunk meg, mert úgy mondják hivatalos, a titok. Hanem itt van az újság, felolvashatom, ha . . .

Igen, igen . . . kéri valamennyien.
Tehát . . . titokzatos gyilkosság. Ma hajnali 2 óra felé óriási szenzációt keltő gyilkosság történt városunkban. Az egész gyilkosság részleteit még nem tudjuk, mindössze csak a következőket: Richard Aladár, Nádass község jegyzőjének a fia és Tanyai Imr., vármegyénk alispánjának közkedvelt fia az éjjel együtt mulattak többi barátaival Hetes Vilmos jogász névnapján. A két fiatal ember még deákori ellensége volt egymásnak. Ott azonban kibékültek és folyton együtt voltak. Eltávozáskor is együtt mentek ketten haza. Tanyai Imre lakása előtti sarkon, azután Richard valahogyan oldalról föbe lötte áldozatát.

Oh szívem . . . jaj . . . megreped. Ismét magához kellett téríteni Margitkát, kit annyira megviseltek már az izgalmak, hogy az ágyat már el nem kerülhetik.

Szegény megtévelyodott anyja csak nézett merően maga elé. Ki volt teljesen merülve.

Rátkuthy nem tudta magát fékezni. Nem volt képes azt elgondolni, hogy az

gármester elődei által megkezdett, de úgy látszik az örök enyészetre átadott, s a városban általános konsternációt szült ügyről, a közvilágítástól. Teljesen jogos az a felháborodás, a mely magánosoknál, főleg azonban iparosok és kereskedőknél, — e részben tapasztalható. Miért is alusza hát ez az ügy örök álmát. Hisz az erre vonatkozó tervek rég elkészültek. A város a más városokkal alkalmazott világítás megtekintése és tapasztalat gyűjtés okából már eleget költött. Miért nem foganasítottatik a törvényhatóságnak a világitásra vonatkozó elhatározása. Már senkím bizik annak megvalósításában. Épp azért jókora része a kereskedőknek és iparosoknak, sőt a magánosoknak is, a kik a kivilágítást hiú ígéretnek tekintik, üzlethelyiségekbe magán lakásokba az acetilén, vagy más jobb világítást bevezetnek, a mi által a város annak idején, a midőn esesleg a közvilágítás kérdését mégis elintéznék, feltétlenül károsodnék. Mi célja van polgármesterünknek e huzá vonával.

Vagy ismét azt feleli, a mit a moholi bírő szokott válaszolni ha valami újabb alkotást, hasznos befektetést szándékoznak létesíteni. Nincs pénz? Ezt a válaszadást azonban nem tanácsoljuk, mivel a polgármester úr annak idején azt is szíves volt megígérni, hogy a városi jövedelem fokozására vonatkozólag minden tőle telhető erővel közrehatni fog. Hát ez az erő mikor érvényesül? Meg van-e egyáltalán s ha igen, — miért nem kezd funkcionálni? Vagy talán oka van a polgármester úrnak cselekvési erélyét visszafojtani? Mondja meg, ha ez az eset áll. Ki vele, a törvényhatósági bizottság előtt bátran beszélhet. De alig hisszük, hogy ez eset főforog, mert hisz a hivatalos járszalag ideje, — hála a mindenható rendelkezésének, — megszűnt s a vá-

ros vezetésére hivatott polgármester, ha ugyan meg van benne a pozitív elme és alkotásra hajló temperamentum, bátran és függetlenül cselekedhetik. Ha ezt nem teszi, magára vonja előbb utóbb a hanyag közömbösség vádját.

Midőn legutóbb főispánunk királyunknál tisztelgett, annak a reménynek adott kifejezést Ő Felsege, hogy Zombor városa előre haladni fog.

Előre hát! Ezt kívánja királyunk s ezt óhajjuk mindannyian.

***Az igazságügyminiszter választói** táviratban üdvözlőtké közé szerepelben álló képviselőjüket abból az alkalomból, hogy a király az I. osztályú vaskoronarenddel tüntette ki. Lollock Alajos, a rigyiczai választókerület szabadelpártjának elnöke a következő tartalmú üdvözlő sürgőnyt intézte az igazságügyminiszterhez:

Plósz Sándor igazságügyminiszter ur Ö Excellenceiájának

Budapesten.

Legújabb magas kitüntetése alkalmából fogadja excenziáitad a rigyiczai választókerület szabadelvi pártjának szívből eredő szeretencse kívánatait, ténylehen ragaszkodásának ismételt kifejezését és azon biztosítékot, miszerint boldognak érzi magát kerületünk, hogy a nemzet legelső munkásainak egyikét magának vallhatja! A párt nevében

Lollock Alajos pártelnök.

Plósz Sándor igazságügyminiszter a következő távirati válaszában köszönt meg a rigyiczai választókerület figyelmét: Lollock Alajos pártelnök urnak Rigyiczán.

Szeretett választókerületem szabadelpártjának szíves üdvözlőjét legőszintebben köszönöm.

Ragaszkodásukat szíven egész melegséggel viszonzom. Kérem, tartsanak meg továbbra is szíves barátságukban Plósz,

***Az elhanyagolt árvatári ügyek rendezése.** Az a bizottság, a mely a községi árvatárak rendezésével

foglalkozik, serényen folytatja munkálkodását. Így Jankovics községi képviselőtestülete is hozzájárult ahhoz a már ismeretes kiigénylési módhoz, a melylyel az árvatári differenciák a községit, mint erkölcsi testület a rendezést magára vállalja. A tárgyalás ekként történt befejezése után a képviselőtestület egyhangyul felkesedéssel kimondotta, hogy Latinovits Pál főispán urnak ezen rége huzódó árvatári tartozások rendezése körül kifejtett rendelkezéseit hálással köszönetet szavaaz és felkérte a kiküldött bizottságot, hogy ugy Latinovits Pál főispánnak, mint Latinovits Géza a kerület képviselőjének tudomására hozza és egyuttal őket a községit nevében felkérje, hogy a tartalékalapból egy méltányos segélyt kapjanak. — Bajmok ugyanig elfogadta az ott megjelent bizottság javaslatát. A fizetendőösszeget nézve a dolog természetétől folyólag minden egyes községit a felelés közegek, illetve jogutódait ellen a visszereseti jogot fenntartották Bajmok egyidejűleg kimondta, hogy ezen visszereset indítására a vármegyei ügyészek valamelyik tagját bizza meg, s ezzel aláírta, hogy a törvény és szabályrendeletnek a vármegyei ügyészekre vonatkozó rendelkezését, hogy azok magánykóról nem folytathatnak, nem ismeri s nem tudja Bajmok községit, hogy a vármegyei ügyészek hivatalos elfoglaltsága oly mérvű, hogy községitől, vagy magánosoktól megbízást, kikros teendőikre való tekintettel, el sem fogadnak.

***A igazságügyminiszter bácskai utazása.** Plósz Sándor igazságügyminiszter — mint illetékes forrásból értesülünk — június hónapban a rigyiczai választókerületbe utazik, hogy választóival közvetlenül megismerkedjék. A miniszter Zombort is meglátogatja, mely alkalommal a törvényszéki palota ügyében a helyszínen fog fölvilágítást szerezni. Plósz Sándor Rigyiczán Lollock pártelnöknel fog lakni, Zomborban pedig Latinovits Pál főispán vendége lesz.

Dr. Hadzsy János beszéde.

— 1902. márc. hó 10-én tartott ülésén. —

A bácskai képviselők közül elsőnek az szólalt meg a parlamentben, kinek

való legyen. Tévedést vélt a dologban átni. Kábult volt, forgott a világ vele.

Az apák csak hallgattak, de Margitka anyuskájával együtt zokogott.

Vége aztán ismét folytatja az olvasást.

A golyó a jobb halántékon ment be és rögtön halált okozott. A lövésre az éppén arra cirkláló csendőrfőrajt néhány pillanat alatt a helyszínen tért meg, a menekülőni akaró gyilkost elfogta és minden védekezése, mentegetése dacára bekísérte. Sőt vizsgálói fogságban is tartják, mert minden körülmény arra vall, hogy ő volt a gyilkos. Az öngyilkosság ki van zárva, mert a revolvert balra a kocsiuton találtak meg, holott öngyilkosság esetén csak jobbra vehette volna azt el. Annál valószínűbb, alaposabb a gyanu, mert mint mondják a meggyilkolt valamilyen titkát ismerte Richardnak, mit többször emiegetett barátainak, de azt soha meg nem mondta. Valószínű, hogy a kibékülés leple alatt csak ezért ilte meg Hivatalosát még semmit sem tudunk. A nyomozás és kihallgatás még erélyesen folyik.

Holnap okvetlen megfogom tudni az egészet.

Rátkúthy sapadt volt, kiment volna, de nem volt anyji ereje. Hogy feltűnővé ne tegye némaságát, összeszedte kissé magát és halkán kezdé:

Nem lehet, hogy . . . ő lett volna . . . Nem is hiszem, hogy Tanya meghalt . . . tévedésnek kell lenni a dologban.

Valamennyien Rátkúthyra figyeltek, kinek különös viselkedését nem tudta senki sem megérteni. Nem szólt senki semmit, el volt kiki gondolataival foglaltva.

Egyszerre figyelmesek lesznek az udvarban keletkezett lármára, lönyerítésre, majd meg felállanak a közeledő léptek, sarkantyú pengés és kardcsörgésre.

Hirtelen feltáru a ajtó és rajta Aladár és csendőrök lépnek be.

Kimondhatatlan sikoltozás, láрма, zürzavar támadt. Senki sem értette az egész jelenetet, csak bámultak majd Aladár, majd a csendőrökre. Az első pillanatnyi zavargás után a csendőrőhadnagy Rátkúthyhoz lép, kezét vállára téve érezes hangon harosgja:

Tanya Imrének ön a gyilkosa . . .

Tovább nem mondhatta. A hihetatlenség, az elképzelni nem tudó bámolat iszonyatos nagy chaosban nyert kifejezést. Az ötöm, sajnálkozás és hihetatlenség nyilvánulásai, kacagásban, ugrálásban, sőhajokban, tiltakozásban törtek ki. Oly borzasztó látványosság, hallás volt ez Rátkúthyra, hogy eszméletét veszelve, össze-rogyott.

A nem várt eredménytől megdöbbent csendőrök élén a főhadnagy egy kis színtet után hivatalos bocsánatkérés és tiszt-

telgés után távozott. A megtört félholt rátkúthy Rátkúthy Elmérrel levették a kocsi, hogy méltó helyére, a börtönbe vigyék.

Könnyebbülve érzé valamennyi magát de beteg volt mindenki.

Aladár, kinek szíve majd megrepedt, két kézben volt. Hol a szegény nyagybeteg Margitka, hol pedig megtébolodott édesanyja húzta magához.

Az anyuska és a két apa zokogva álltak körülöttük. Most értik csak Margitka viselkedését, most látják csak azt, amit már régen láthattak volna.

Sehogyan sem voltak azonban még tisztában a gyilkossággal. Hogyan és miért ilte meg Rátkúthy legjobb barátját? Elmondatták azért Aladárval az egész eseményt, ki nagyot sóhajtva sirva kezdé:

Tévedésen alapszik az egész. Jó kedvvel hagyjuk el Hetesék házát, kinél régi haragosommal, szegény megboldogultal kibékültem. Mint testvérek mentünk haza felé. Utközben azt mondtam Imrének, hogy én haza kísérem, mely idő alatt elmesélheti nekem egészen a tavalyi tétl alapvizsgájt és én aztán arra körül megyek a kocsihoz. Rátkúthy itt a szobában hallotta, tudta, hogy én hol vagyok és hogy a kocsit mely időre vártam. O utánunk jöhettek, hogy kihallgassa beszédünket, ami úgy látszik sikerült is neki.

(Vége köv.)

eleme eddig inkább a tett mint a szó volt. E téren is megállotta a helyét derekasan Topolya hírneves orvosa.

Örvendetes esemény gyanánt regisztrálhatjuk, hogy a közigazgatás mostoha gyermeke a közegészségügy érdekében vármegyénk agilis, köztisztelőben álló hygienikusa és a Bács-Bodrogh vármegye orvos-egylet elnöke, a parlament közfigyelmét mellett felszólalt dr. Hadzsy János a kula-verbázi kerület szeretett képviselője. Reméljük, hogy beszédjében kifejtett nagyfontosságú eszme nemcsak a parlamentben részesült kiváló méltatásban, hol Széll Kálmán miniszterelnök is gratulál a felszólalónak, hanem mint termékeny mag anyamegyénkben is áldást hozó gyümölcsököt fog teremni.

Hadzsy János mint a vármegyei közegészségügyi bizottság elnöke, aki mint ilyen hivatását igaz értelmében felfogva, hivatva van e téren vezérszerepet vinni vármegyénkben, sok óhaj s több több remény fűződik hozzá e parlamenti sikere után.

Különbön egész terjedelmében közöljük ezen országserzte az orvosok körében leginkább fellüő s nagyfontosságú beszédét, mely annál is inkább aktuális, mivel a miniszterelnök parlamenti kijelentése szerint a közigazgatás küszöbön levő rendezését megelőzőleg az egészségügy államosítását óhajlja keresztül vinni, mely alkalomkor bizonyára dr. Hadzsy János véleménye nem csekély súlylyal fog birni.

A szabadelvű-párt nagy tetszése mellett elmondott beszéd így hangzott :

Hadzsy János: Tisztelt ház! Ha parlamenti első felszólalásom tárgyál épen a belügyi költségvetésnek közegészségügyi részét választom, teszem ezt nemcsak azért, mivel mint gyakorló orvos évtizedeken át figyelemmel kísérhettem az ország közegészségügyi állapotát, tehát némi csekély hivatottságot is érzek magamban a közegészségügyi állapotok megírására; hanem teszem első sorban azért, mert a közegészségügyet gazdasági és szociálpolitikai vonatkozásainál fogva államéletünkben elsőrangú és legfontosabb tényezőnek tekintem. (Helyesléssel jöbbséll.)

Mégis, a midőn valamennyien tudjuk, hogy a közegészségügy ezen nagyhorderejű fontossága dacára nálunk, fájdalom, még nem emelkedett a kellő magaslatra, előre is ki kell jelentenem, hogy annak nem annyira a kormányzásban, hanem inkább kedvezőtlen gazdasági viszonyainkban és népünk fogyatékos műveltségében rejlik az oka. A közegészségügy állapotát a valódi életből lehet csak megítélni, az életpaszszalokat szemügyre látó jobban lehet a statisztika adatait is mérlegelni. (Ugy van! jöbbséll.) Hazánk népmozgalmi és egészségügyi statisztikája 1900-ig a belügyminiszterium jelentésében foglaltatik. Ebből pedig az tűnik ki, hogy még az utolsó népszámlálás adatai szerint is a népszaporodás állandóan tíz százalékat tesz ki, tehát magában véve elég kedvező. 1900-ban pedig ezer lélekre még mindig esett 40 születés; de a halálzás, főleg pedig a gyermekhalálzás aránya mindig kedvezőtlen volt.

Hogy a gyermekhalálzás fokát megvilágítsam. (Halljuk! Halljuk!) 1900-ban a hét éven alul lehalt gyermekek száma 226-199 volt, a mi az összes halálzásoknak 50-4%-át teszi és az ölte született gyermekek számához képest 100 ölte születésre esett 34 gyermekhalálzás.

Ezen arányok némileg javultak az 1901. évben, a mennyiben ebben az évben csak 48-6%-ot tesz ki a gyermekhalálzás, száz halálesetre vonatkoztatva; de hát még ez is elég szomorú és legnagyobb mértékben hívja ki a törvényhozás figyelmét. (Igaz! Ugy van!)

Sajnos, hogy egyebekben kevésbbé alkalmas a statisztika arra, hogy belőle helyes következtetéseket vonjunk le. Senki sem kételkedik ma már abban, hogy az orvosi tudomány eddigelé nem ismert magas fokán tényleg nagyon sok emberéletet képes megmenteni és még több visszacszerzett munkanappal megajándékozni a nemzeti termelést; és mégis a mi statisztikai adataink látszólag ellene szólnak ezen várható és természetes igazságnak.

T. ház! (Halljuk!) Igen természetes, hogy a járványok okozzák a gyakori halálesetek legnagyobb részét. Sokszor hallottuk a járványok betegségekről azt mondani, hogy azok soha meg nem szűntethetők, a mennyiben a járványos betegségeket egyenként nem lehet elkülöníteni; de ez azért ne tartson bennünket attól vissza, hogy ellenük sikra szálljunk, hanem célszerű az legyen, hogy alkalmas törvényekkel és intézkedésekkel és hozzáértő emberek vezetésével ezeket a járványok megszüntethetők legyenek. A járványok teljes elfojthatását sok minden körülmény gátolja: első sorban népünknek indolenciája, a járványos, ragályos betegségektől való félelem hiánya, sőt azon szilárd hit is, hogy a hét jó cselekedet közül a betegek látogatása nem maradhat el.

A jelenleg uralkodó járványos betegségek közül már sok felett győzött a tudomány s remélhető, hogy még a többi is sikerülni fog legyőzni, csak alkalmas törvények és intézkedések támogatással a tudományt. Más országok sem riadnak vissza attól, hogy szigorú törvényekkel érvényesítsék, a mit a szakértők, a tudomány helyesnek tartanak. Franciaországban pl. szigorúan tiltják, (Halljuk! Halljuk!) hogy a csemédkét szilárd táplálékkal tartás, nániuk pedig épen a cselekedetlen táplálék oka a sok nyári bélhurutnak és az ezzel járó nagy hiálózásnak.

Más betegségek megszüntetésére is kellene hatnunk. Ilyen a tuberkulózis. (Halljuk! Halljuk!) Ez idő szerint be van bizonyítva, hogy csak a sanatóriumi gyógymód az, a melylyel a kezdődő tüdőgyógyást meg lehet gyógyítani, de ez is csak akkor válik be, ha kellő számban vannak sanatóriumok, a hol a betegeket el lehet helyezni. Németországban pl. 35 év óta 16 sanatórium épült a gazdagok részére és 44 a szegények számára 5000 ágygyal. Most 23 van épülőfélben. Ott még a biztosító-társulatok is tartanak sanatóriumokat, hogy a biztosítottak életét meghosszabbítsák; és kiderült, hogy tényleg tetemes hasznuk van ebből, bár a biztosítottakat ingyen gyógyítják.

Nálunk csak egy nagyobb sanatórium van Budapesten, és azt hiszem, hazafiass kötelesség lenne, hogy legalább a gazdag vármegyék létesítsenek hasonló intézeteket. (Elnék helyesléssel.) Nem a gazdagok részére, de inkább a szegények részére.

Az alkoholizmus is nagy mértékben előmozdítja a tuberkulózist. Habár a szeszadó fontos jövedelmi forrása az államnak. (Halljuk! Halljuk!) a szélsőbaloldalon. Nem kellene visszaradni az ezen népcsoport csökkentésére irányuló erélyes lépésektől.

Rátkay László: Tessék ezt a pénzügyminiszter figyelmébe ajánlani!

Hadzsy János: Nem kell visszaradni az erélyes lépésektől, a melylye néprontó italt megdrágítaná, annál kevésbbé, mert a tuberkulózisoknak 90%-a épen az alkohollal élt vissza, a mint a statisztika ezt kimutatja. Sok mindent lehetne még elmondani, de elég ebből ennyi. (Halljuk! Halljuk!)

Nessi Pál: Csak bátran!

Hadzsy János: Magyarország erősbödése, népének boldogulása és szaporodása megkívánja, hogy a nép egészségének elhanyagolásán segítsünk és hogy az eddig elárult, eléggé nem méltányolt egészségügyet nagyobb figyelemben részesíteni igyekezzünk, a meglévő törvényeket módosítsuk és akként alkossunk újakat, hogy emberi lehetőség szerint érvényesülhessenek a modern orvosi tudomány vívmányai.

Engedje meg a t. ház, hogy szerény felfogásom szerint azt az irányt és utat röviden jelezhessem, (Halljuk! Halljuk!) a melylyel a nélkül, hogy praedjudikálni akarnék, egészségügyi közszolgálatunkat olcsón, de mégis hathatós módon megújíthatnók. Azt hiszem, hogy minden nemzet csak akkor lehet nagygyá, erőssé és boldoggá, ha a nemzeti feladatok mindegyikét külön, szakavatott, független állami szervek látják el. Ez ugy van nagyobb dolgokban, és ugy van kisebb dolgokban is. Pl. igazságügyünk csak azóta fejlődött mostani polczára, a midőn önállósítottuk és a közizgazgatástól elszakítottuk. Közegészségügyünk is nagyobb lendületet venne, ha önnálló szakértőkre bízánk, a kik állami tisztviselőkké neveztetnénk ki, függetlenekké válnának működésközlőkben. Ez az, a mire én már évek óta a bács-bodrogye megyei fiókszövetség kebelében működöm. Ki is adtuk erre vonatkozó elabórátumunkat, a melyet az országos orvosi szövetség elé terjesztettünk és a szövetség az idei kongresszusán fogja tárgyalni. Az ország orvosainak legnagyobb része e mellett foglalt állást, ezen az uton és módon óhajlja az államosítás megvalósítását. Ez az elabórátum azt kívánja, hogy egészségügyünk önálló és szakértő kezeke legyen bizva, hogy az orvosi közszolgálat államosításánál az egészségügyi közegek külön szolgálati státust képezzenek, mely állománybeli felebbvalótól függjön és melynek fegyelmű hatóságukat állománybeli felebbvalóik képezék és a köizgazgatási hatóságokkal csak annyiban legyenek érintkezésben, a mennyiben ezek hajtának végre az általuk javaslatba hozott intézkedéseket. Bátor lesznek itt röviden bemutatni számításaimat, a melyek a közegészségügyi közszolgálat államosításának általam gondolt formájára vezetnek. (Halljuk! Halljuk!) Az országban 404 járásorvos van, kiknek összes illetménye körülbelül 540 000 koronát tesz ki. Ha ezek ezen járásorvosi állásokat megszüntetnénk, melyek szerintem ugys feleslegesek, a mennyiben a járásorvosi teendők a közügyi orvosok nagyon könnyen elvégezhetnék, legfeljebb a járási központban lenne aközponti közügyi orvos, a kit, mint legérdemesebbet előléptetéseken a központba helyeznénk; ez összegné a közügyi orvosoktól beérkező egészségügyi jelentéseket és ezeket tovább terjesztené felés szaktanácsossal szolgálta a maga hatóságának: a megyénki t rendszerezendő állami főorvosnak, a ki beküldené ezeket a belügyminiszterium közegészségügyi osztályához.

Mondom, ha a járásorvosai külön állásokat megszüntetnők és munkájukat a közügyi orvosokra ruháznók, 339 körorvosi új állást lehet szervezni s mindegyiket átlagos 1600 koronával dotálni. Ugyancsak a belügyminiszterium jelentése szerint Magyarország 139 körorvosi állás nincsen betöltve; ezek betöltetvén, még mindig maradna pénz kétség az új körorvosi állás szervezésére, miáltal elérnők hogy kevesebb költség esnék egy körbe, a körorvosok sürűbben látogatnák meg köikeit és a betegek is könnyebben kapnák meg az orvost. Nem az orvos érdekében beszélek t. ház, nem az orvosok anyagi helyzetéről van szó, legalább ez nem képezhet önzélt, hanem a nép közegészségügyének érdeke az, hogy az öt kiszolgáló orvosi kar is megelégedett legyen ugy anyagi helyze-

ténel fogva, mint kielégítést találon becs-vágya is hogy tanulmányait kellőleg ér-venyeshithesse. (Helyeslés és tetszés jobb-felől.)

Hazánk orvosi kara eddig is önfelül-dozással dolgozott a legnagyobb csendben, csakis a jó szervezésen fordul meg, hogy munkája gyümölcsözőbb legyen, a mi mindenkinek érdekében áll. (Elénk helyeslés.)

Ha mindezek elmondásával a t. ház türelmet próbára tettem, (Halljuk! Halljuk!) igazolásomul szolgáljon az, hogy e század legfőbb kérdései közé a társadalmi kérdés tartozik, a melynek fontosságát a nép közegészségügyének érdeke képezi. (Helyeslés.) Mindazok, kik egy nézetben vagyunk, és a haza felvirágzásán dolgozunk, kell, hogy bebizonyítsuk, hogy mindazt, a mi a népek mint a haza törzsének já-vára szolgál, a szabadelvű politika kész is lépésenkint megvalósítani. Készséggel szavazom meg a költségvetést. (Eljenzés jobbfelől.)

Zombor, 1902. márc. 14.

A n. miliciens utózára vonatkozó mult-kori számunkban közölt panasz, ugylátszik több oldalról kezd felhangzani, mert ismét kaptunk egyet, melyet szóról-szóra lenyo-matunk:

„Törvényhatóságilag enge-délyezett állatkinzás.“ (Sz.) Az 1879. évi XL. t.-cz. 86. §-a védelmébe veszi az emberiség javára lstenadta hasz-nos háziállatokat és elrendeli, hogy az állatok kinzása és durván való bántalma-zása szigoruan büntendő; az országos állatvédő egyesület jóváhagyott alapsza-bályzata, valamint miniszteri rendeletek és szabályzatok gondoskodnak a szegény párnáknak vasuton, hajón és egyéb köz-lekedési eszközökön és utakon kíméletes módon való szállításáról. Hasonló ren-dszabályokat és intézkedéseket kellünk a művelt nyugati államokban és ezen intéz-kedéseket respektálják is mindenütt. Fájdalom, nem így van nálunk Zomborban, hol ez üdvös és humanus rendszabály üres molasztá törpül, hol az állatkinzás nyilvánosan fényes nappal folyik; bárki e szomoró látványosságban elajánlkozhatik, a ki hétköznap a nemes miliciens utának végig jár. Itt a lovak kinzása, megsér-ülése, szekerek megrongálása napirenden van egyedül azért, mivel az ut skanda-lózus járhatatlan állapotban van különösen ott, hol az ut közel a tehérpályaudvarba torkol.

A Bajai-utczáról mar évek óta a tehérközlekedés a böles városi tanács szabályrendeletileg eltiltotta és ezen köz-lekedést a Nemes-Miliciens utczába terelte annakül, hogy eme a vasuti tehérpályau-dvarhoz vezetö fontos közlekedési utnak jókárban tartásáról gondoskodnék. A Bajai-utczáról a tehérközlekedést eltiltották és ezzel az intézkedéssel ugyancsak tulték a világvárosokon.

Angliában Londonban a pénzárstok-ratia negyedében a cytiben keresztül-kasul járnak az utczákat a málhas és teherko-csik; Párizsban a belvárosban, annak min-den ékes utczájában, a Rue grand de la Opera-utczában is, nagy plateau kocsi házmagasságú megrakva, 100—120 méter-mázság megerhelve szabadon közleked-nek. A viläg e két legnagyobb fõvárosa ürvend a nagy forgalomnak, utját nem állja a szabad közlekedésnek, mi pedig a csekély életét forgalmunkat is járatlan utra tereljük s vele kárt okozunk a sze-gényes kereskedelemnek, iparnak, föld-mívelésnek és magányosnak egyaránt.

Ha ilyen félszeg és tarthatatlan ren-dszabály alkotottatik, ugy az, miként törvé-nyek módosítatók és hatályon kívül helyezhetök, szintén rendes úton érveny-teleníthetök. Hallomásunk szerint ez ügy-ben a város érdekeltségéből küldöttség szándékozik fordulni a fõispánhoz orvos-

lásért, hiszünk és bizunk megýenken túl is ismeretessé vált igazság szeretetében, ki mint a kereskedök és iparosoknak kiváló istápolója is, hogy e vizsát és szomorú állapot megszüntetését fogantaba véteti. A városi atvák, törvényhatósági bizottsági tagok közül alig hiszük, hogy lesz olyan, a ki a Bajai utczának az általános közfor-galom számára való megnyitását helyesnek, okserúnék, jogosnak és szükségesnek né-látná.

Ez érdemben egy törvényhatósági bizottsági tag kilátásba helyezte, hogy a legközelebb tartandó városi közgyűlésen fel fog szólni.

Minden egyes ember a városnak szaba-d polgára, kevés kivétellel mindenik útadótt, kövezetvámot, községi adót fizet egyaránt, méltán és jogosan követelheti ki-kí a törvény értelmében az egyenjogo-sítást. A Bajai utczának a kövezete nem műtemlék, mint a maga nemében páratlan lánczhíd, melyről a tehérforgalmat a többi hidakra áttérlették, hanem az egy fontos közlekedési út, mely első sorban hivatva van a kereskedelem, ipar és földmívelés forgalmának lebonyolítására szolgálni és ha a kövezet megrongálódik, kell hogy jussón a busás kövezetvám jövedelméből annak helyreállítására is, nem járja és nem is volna szabad, hogy ezen közleke-kési út privilegizáltassék egyedül az uri dényelemnek és passionnak.

Hírek.

* **Magas kitüntetés.** — Felsége Tápay Istvánt, Bácsmege ny. árvaszéki főpéztárnokát hí szolgálati elismeréséül a koronás érdemkereszttel tüntette ki.

* **Kinevezés.** — Felsége Dalnay Béla pénzügyigazgatósági tisztviselőt kincstári alügyészé nevezte ki, s egyuttal a kincstári ügyészi címet és jellegét adományozta neki.

* **Kinevezések.** A pénzügyminisz-ter Kovács István zombori kir adótszet ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá nevezte ki. — A belügyminiszterium vezetésevel megbízott miniszterelnök az ő be-csei anyakönyvi kerületbe Terék Mátyás okleveles jegyzőt, az új palánkaiba Simándi István községi iparost, az ujszavica Bolcz Henrik segédjegyzőt anyakönyvvvezető helyettesekké nevezte ki.

* **Latinovits Pál föispán** meleg-hangu levelekben üdvözölte Széll Kálmán miniszterelnököt, Plósz Sándor igazságügy-minisztert, Hegedűs Sándor vált kereske-delmi minisztert kitüntetésük és Horánszky Nándor kereskedelmi minisztert kinevezé-tesre alkalmából. Mindannyian szívélyes tartalmu levelekben köszönték meg a föispán figyelmét.

* **Zombori szabad lyceum egyesület.** Roediger Lajos előadása bács bodrogh vármegye öslakóirol í. évi március hó 16 án, délután 5 óraker kezdődik. 1902. évi március 23-án: Az államháztartás. Előadja: Bárczi Iván. Kezdeté dé-lután 4 óraker. Az előadások ingyenesek és mindenkinek szólnak.

* **Meghívó.** Vettük a következő meghívót: Deák Péter az orsz. színsze-gyesület központi k. tanácsa szeretve tisz-telt igazgatónk 1902. évi március hó 22-én üli meg szini működésének 25 éves jubileumát. Hogy az innépélyt a jubila-lóra néve minél magaszosabbá tegyük, nlőlítottak, mint a jubileumot rendezö bi-zottság tagjai, van szerencsénk t. Címet teljes tisztelettel meghívni. Színe kerül: „Kornevillei harangok“ Planquette ope-retje 3 felvonásban, melyben a jubilans a Gáspár apó szerepét játssa. Becses meg-jelenését kérve, maradtunk kiváló tiszto-léttel a soproni és zombori szintársulat nevben: Baghy Gyula, a rendezö-bizottság elnöke. Pálffy Nina, Markovics Margit,

Jámbor Ilonka, Deákné K. Margit, Láng Etel, B. Koppán Margit, id. Saághy Zsig-mond, Leövey József, Békefy Lajos, Szalóki Dezso, Cathry Ferencz, Ladiszlav József, Péchi László, Delin Henrik, Saághy Ede, Mihályi Pál, Marosssy Géza, Tordai Károly, Pinter István, M. Szabo Dani, rendezö-bizottsági tagok.

* **Kalvária szentelés.** E hó 9 én, vasárnap délután szenteltetett fel a kupuszínai kalvária Meszner István apát esperes, bezdáni plébános által, mely alkalommal Lajthay János plébános, hivatalos érseki iskolálatogató és Mejtényi Gyula segédlelkész segédkeztek. Az ünne-pélyes felszentelés délután 2 óraker vette kezdetét, Meszner István igazi bensö hit és melegséggel intézett a hívekhez beszé-det, felhozta Krisztus urunk szenvedését és a szenvedö helyét: a kalváriát, ahol édes Udvözítök annyit szenvedett éret-tünk. Felemlítette a stációk nemes szívü alapítót: Dubacz István és neje Fridrik Máriát, id. Kiss Pál és ifju Kiss Józsefet, kik e szent czélhoz tehetségüköz képest hozzájárultak. A beszéd bevégezte után Meszner István az oltárról intonálta a Veni Creatort, a hívek a Teremtö Ur Istent énekelték, mit Merscher Ferencz kántor orgonán kísért. Ezt bevégezve, Pro cedamus in pace után az ünnepélyes menet a templomból a felszentelendö helyhez indult, a Mindszentek litániáját énekelve.

† **Üzv. Latinovits Mórné** Bács-mege egykori alispánjának, Latinovits Mórnak özvegye szül. Beöt Sarolta a napokban Baján 83 éves korában meghalt. Az elhunyt urnót, ki évtizedeken át buzgó apostola volt a jötekményági ügynek, beszentelés után Budapestre szállították, hol szerdán f. hó 12-én a Kerepesi-temetöben levö családi sírboltba helyezték örök nyugalomra. A gyászszertartást Kanovics Mór apát végezte fényes segédlettel. A teme-tésben nagy s előkelö közönség volt jelen. Köztük: Latinovits János főrendiházi tag, Latinovits Pál föispán, Latinovits Géza orsz. képviselő, Csávossy Béla udvari ta-nácsos és családja, Szutrányi Ferencz orsz. képviselő és neje, Dessewffy Arisztid ház nagy titkár, Orczy Dezsö, Farkas János képviselőházi fõtisztviselő és Kisszely Gyula.

* **Zombri sertéskereskedelem.** Ismeretes dolog az, hogy Zombor sertéskereskedelmére hátrányos azon intéz-kedés, mely szerint, ha a város bármely részén sertésvész üt ki, ugy az egész város területe zár alá helyezendö és a sertéskivétel megtiltandó. E célból Zombor városát is kerületekre öhajította városunk vezetöföuge osztani, ugy hogy az egyik kerületben netán kiütendö sertésvész, a másik vésmetés kerület forgalmát ne gátolja. Eme kívánság megvalósítása érdekelten Latinovits Pál föispán Lestyanzky földmívelésügyi miniszteri tanácsosnál járt, aki kijelentette, hogy a kérelem csak akkor lenne teljesíthetö, ha egy kerület területe 350 négyzetkilométer tesz ki. Mint-hogy azonban Zombor területe szerint egy kerület csak 308 négyzetkilométert tenne ki: így a kérelem törvényes aka-dályokba ütközik. Latinovits Pál föispán városunk érdekében azon öhajának adott kifejezést, hogy Zombor területleengedés-ben részesüljön, ami azonban a miniszteri tanácsos ur válasza szerint azért nem le-hetséges, mert a fő kiviteli helylyel, Ausz-triával e tekintetben szigorú szerzöds áll fenn.

* **A Bácsmegeyi Kör disztag-jai.** A Bácsmegeyi Kör hélfón tartott ülé-sében elhatározta, hogy a legközelebbi köz-gyűlésnek javasolni fogja, hogy Thór István tábornokot disztaggá, Péter Pál, Schmauz Endre és Zákó Milán föispánokat pedig tisz-telbeli tagokká válassza meg.

*** Választók névjegyzéke.** Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezenel közhírré tétetik, hogy az országos képviselő választók 1903. évre érvénytel bízandó névjegyzékének kijavitási munkálatai a városháza közgyűlési termében mindennap délelőtt 9 óraok a következő napokon fognak megejtetni: március 17-én (hétfő) Belváros, március 18-án (kedd) Cservenka, március 19-én (szerda) Bánál, március 20-án (csütörtök) Szelenese, március 21-én (péntek) Felsőváros.

*** Ujabbí felhívás.** A hadmentességi díj kötelesekhez. Ismételve felhivatnak mindazok, kik az 1902. évi hadmentesség díjra vonatkozó bejelentésük a 2059/kig. 902. szám alatt már közzétett hirdetésben jelzett határidőben be nem adták, hogy ezt a bejelentésüket 8 nap alatt annnyival is inkább adták be, mivel ellenkező esetben hadmentességi díjuk a törvényben meghatározott sulyos következmények terhe alatt hivatalból fog megállapítani.

*** Árlejtesí hirdetésny.** Zombor sz. kir. város tanácsa ezenel közhírré teszi, miszerint a város szegényei részére kiszolgáltatandó koporsók szállításának biztosítása céljából folyó évi márczius hó 22-én d. e. 9 óraok a városháza tanács termében nyilvános szóbeli és írásbeli árlejtesí tart, melyre az érdekeltek ezenel meghívatnak.

*** A szabadkai önk. tüzőltö-egylet** mult héten tartott közgyűlésén Vermes Béla parancsnoknak az egylet körül kifejtett nagy érdemei elismeréseül jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

*** Kaffka László Bácsmegeje árvartári ügyéről.** Kaffka László belügyminiszteri tanácsos a megye árvartári ügyének folyamatban levő gyors és czélutadatos rendezéséről tudomást szerezvén, Latinovits Pál főispánnak ez ügyben tett, a közigazgatás érdeke és a közkivánalomnak megfelelő intézkedéseiről — egy bácsmegejei előkelő képviselő előtt — elismerőleg nyilatkozott.

*** Vértesy Kálmán** oszl. tanácsosnak, a kereskedelmi miniszterium elnöki osztálya főnökének miniszteri tanácsossá történt előléptése mindazoknak, kik a kereskedelmi miniszterium ügymenetét figyelemmel kísérik, nagy örömet és megnyugvást kell. Amióta Fereskedelmi politikának érdekszájai Vértesy Kálmán kezében futnak össze, azóta a magyar kereskedelem és iparnak Baross halála óta elhanyagolt ügye, ha nem is lázas sietséggel, de biztosan és czélutadatosan halad előre. A kereskedelem és ipar terén Hegedűs Sándor kormányzása alatt létesített számos údvös alkotás Vértesy fáradhatatlan és sokoldalú ügybuzugságához fűződik. Mint a kereskedelmi miniszterium legfontosabb osztályának, az elnöki osztályának vezetője, sok oly ügyet vitt dülőre, melyeknek megvalósítását évtizedek óta epedve várta a magyar kereskedelmi világ. Lelkünk egész melegségével üdvözöljük Vértesy Kálmán előléptéseinek középutján.

*** A bácsmegejei községek alapító tagsága.** A Bácsmegejei Kör elhatározta, hogy ez év folyamán megkeresi a bácsmegejei községeket, hogy alapító tagokként lépjenek be a körbe.

† **Halálozás.** Bodrogh-Monostorszegén f. hó 11-én egy derék öreg ur: Korossy Károly nyug. főerdész, a bácskai Nimródok Nestora hunyta le örök alomra szeméit. A megboldogult nagy vadász hírében állt. Talán nincsen is megvénben idősöb vadász-ember, a ki „Korossy bácsi”-t ne ismerte volna. Nagy idő nyomta már vállait, de ő azért még mindig fáradhatlanul kijárt, s mint kitűnő lővő, nem igen szokott hibázni. Jó szívről és ritka vendégszeretetről is ismerte őt mindenki; míg ő maga a puritán egyszerűségnek

volt hive; másokkal szemben a legmészségbenmő gyöngéd figyelem és udvariasság jellemezte. A megboldogultnak különben igen mozgalmal élete volt. Elemi iskoláit szülőhelyén; Járeken elvégezvén, a szarvasi gynnasiumba került, a hol mindig eminsen volt. Ezután a soproni ág. evang. lyceum bölcsészeti kurzusát hallgatta. Tanulmányait elvégezvén, 1843-ban gróf Széchen temerini uradalomba jutott, mint jószágigazgatósági gyakornok. A szabadságharc lezajlása után Doroszlóra került mint erdész-gyakornok, majd 1851-ben a bezdáni korszai erdőgazdálkodásához mint erdészhelyettes. Időközben Bukinba került kincst. alerdésznek; 1860-ban pedig „Dobrestyó”-re (Bihar m.) erdésznék. 1871-ben újra a Kozorára helyeztett át, a hol két ízben érte előléptetés. 38 évig tartott szakadatlan működése után 1882-ben mint főerdész nyugalomba lépett, mely alkalommal felsőbb hatósága „becsületos működéséért” elismerésül is nyilvánította. Első házasságából három gyermeke származott. Egyik fia Korossy Lajos bács-bresztováci aljegyző, a másik Korossy Károly, szegárdi püznügyi titkáir; egyetlen leánya Sulyok N. biharmegyei földbirtokoshoz ment férjhez. Második neje, Alföldy Julia bodrogh-monostorszeji postamesternő, a mivel 10 évig ált boldog házasságban s a ki mindvégig odaadó gondossággal ápolta a jó öreg urat. Hozzátaratozoin kívül nagy számú tisztelői gyűszóják. A család a következő gyűszójelentést adta ki: Özv. Korossy Károlyné, szül. nemes-militicsi Alföldy Julia, egy a maga, mint az alulirott rokonok nevében, fájdalomtól lesújtott szívrrel tudatja a felejthetlen jó férjének Korossy Károly nyug. főerdésznek, f. hó 11-én délelőtt 10 óraok, életének 81. évében, rövid szenvedés után, az Urban történt gyászos elhunytát. A drága halottnak földi maradványait márczius 12-én, délután 4 óraok, az ág. evang. vallás szertartásai szerint, tétetnek örök nyugalomra. Bodrogh Monostorszegén, 1902. márczius 11-én. Nyugodjék az Urban! özv. Korossy Károlyné, sz. nemes-militicsi Alföldy Julia, neje. Korossy Károly és neje: szül. Szauer Elz és Korossy Lajos és neje: szül. Nemescheimer Teréz, gyermekei és menyetei. Sulyok Miklós, veje, ifj. Korossy Lajos, Sulyok Ida, Sulyok Dező, Sulyok Irma, Sulyok Piroksa, Sulyok Berzsi, unokái. Korossy Ferencz és Korossy Emil, rokonat. özv. nemes-militicsi Alföldi Nándorné, nap. nemes-militicsi Alföldy Géza és neje: Matyaskó Irma, sógora és sógornője.

*** Helyreigazítás.** (Beküldetett.) A Bácskai Hírlap f. hó 12-iki 41. és a „Zombor és Vidéke” legutóbbi számában megjelent — A polgármester a fekete táblán — czímű közleménye rágalom és lég. ból kapott kohlomány, mert a Kath. kör tábláin semmi olyan följegyzés nem volt soha, mely a polgármester urra vonatkozott volna. Szabadka, 1902. márcz. 12. Gersity Alajos, a Kath. kör gondnoka.

*** A zentai városi főszámvevő** lemondása. Branovacsly Ignác városi főszámvevő, aki 15 évén keresztül szolgált a várost, nyugdíjazását kérte a közgyűléstől. Kérvényét f. hó 17-én (hétfőn) tárgyalja a közgyűlés, amidőn egyuttal állását helyettesítés utján be fogja tölteni. A helyettes főszámvevő állásra értesüléskint szerint oddig háromon pályázta: ifj. Jedlicska István II. számvonó. Szuber Endre v. pénztáros és Szlavinity Milorád török-beesei takarékpénztári könyvelő.

*** Közgyűlés.** Zenta város képviselő-testülete 1901. évi márczius hó 17-én (hétfőn) d. u. 3 óraok a Jenő szálló dísztermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyai a következők: 1. Rendőrbiztosi állásra ideiglenes helyettes választása. 2. A rakpart építés művezetőjének megkeresése íróadi felszerelésre felmerülő költségek

kiutalása iránt. 3900/1902, sz. 3. Ugyanaz a kisajátítandó területek tárgyában. 4. A zentai önkéntes tüzoltó egylet kérvénye helyiségépítés czéljaira a várostól élvezett évi segély felemelése iránt. 5. Nagy Mátyás rendőrtizedes kérvénye szabadságának 5 héttel leendő meghosszabbítása iránt. 6. Aradiós Miklós és Peczárszki György becsütosi kérvénye napidíjaiknak a többi becsütökhöz képest leendő felemelése iránt. 7. Jegyzőkönyvi-hitelesítők kiküldése. 2/a. Branovacsly Ignác főszámvevő kérvénye nyugdíjaztatása iránt. Kapcsolatosan a főszámvevő állásnak ideiglenes helyettesel betöltése.

*** Állandó kassaőr.** Mióta a zentai adóhivatal kasszáját a betörők kilyukasztolták, állandóan a pénzügyőrök őrködtek éjjelenként mellette. Most a kassaőrzést rendszereziltek s az új hivatalra Széles József volt pénzügyőrt választották meg.

*** Szerencsés megtaláló.** Münz Lajosné zentai lakosnő a mult évben gyémántkőves aranygyűrűjét elvesztette. Rác Sára szentesi születésű zentai lakosnő a gyűrűt a zentai piacon megtalálta s a zálogházba tette Ifju Mészáros János, a mint tudomást szerzett a dologról, jelentést tett a rendőrségnek, ennek folytán Rác Sára ellen idegen tulajdon jogtalan elsajátításáért vizsgálátot indítottak.

*** Ötvenéves lelkészi jubileum.** Kuttina M. L. a szabadkai íz. hitközség frőbbija f. hó 18-án ünnepei ötven éves lelkészi jubileumát. Ebből az alkalomból a hitközség előjárósága ünnepeilyt rendez. F. évi márczius hó 18-án lesz ötven esztendeje hogy érdemes lelkipásztorunk, fötisztelendő Kuttina M. L. fröbbi ur papi hivatását odaadással és hivatottsággal teljesíti. Ezen örvendetes alkalomból az alulirt előjáróság a mondott napon jubilaris ünnepeilyt rendez, a melyre t. uraságodat van szerencsénk tisztellett meghívni. Szabadkán, 1902. márczius 16. A szabadkai íz. hitközség előjárósága. A jubileumi ünnepeilyk sorrendje: 1. Hálaadó istentisztelet. Kezdete délután 3 óraok. Az ünnepi szónoklatot tartja fötisztelendő dr. Löv Emmánuel szegedi fröbbi ur. 2. Diszkozgyűlés az íz. szentegylet dísztermében délután 4 óraok. 3. Estebéd a jubilaris tisztelőtere a kereskedelmi egyesület nagytermében pontban 8 óraok.

*** Lövdödző sógor.** Mostyuk József szerdán este együtt mulatott sógorával Franckoviccs Józseffel utóbbinak kereszmájában Szabadkán. Mulatozás közben öszmereszt és Franckoviccs revolverrel rálött sógorára, de szerencsére csak az orrát fúrta keresztül a golyó. A mentők bekötöztek a sebet, a rendőrség megindította a nyomozást.

*** Elégett kis fiu.** Pérecsly Lázár 4 éves kis fiú vendégségben volt rokonánál Lebovity Márk kunbajai lakosnál. Tegnap délelőtt az udvarban az üst körül játszott, mely alatt tűz égett. A kicsapó láng a kis fiú ruháját meggyújtotta, és testét öszöogette. A sebek fölvetkeztében Pérecsly Lázár elhunyt. A halottkém jelentést tett az esetről a szabadkai rendőrségnek.

*** Szerencsétlenség a malomban.** Megrendítő szerencsétlenség történt Martonoson. Mint nekünk írják, Börcsük Adám martonosi lakós egy zsák kukoriczát vitt hétfőn Palotai Mihály szárazmalomába őrlés végett. A mint az őrlésre került a sor, Börcsük befogta lovait a malom nagy hajtó kerekere elébe s megindult az őrlés. Ez után alig néhány percze a hajtó korongnak egy foga kilört, mire Börcsük a lovakat megállította. A mikor Palotai a munkáját készen lett, az új fog betetéséhez Börcsüktöt hivta segítségül. Mialatt Börcsük és a molnári a koron

gon dolgoztak, Börsök kis fia, e kit apja a lovaknál hagyott, játék közben az ostorral megcsapkodta a lovakat, mire azok hirtelen megindultak. A váratlanul mozgásba jött nagy hajtókerék a korongnál foglalkozó Börsököt és Palotait elkapta és mind a kettőt besodorta a korong közé és darabokra szaggatta őket. A kis fiu, a ki a lovak elindulásától megijedt, nem vette észre a szerencsétlenséget, s a lovak egy jó negyed óra mulva maguktól megállottak. A gyermek a korong mellett talalta meg a két véres hullát. A kis fiu sikoltva futott az utcára, honnan emberek jöttek be, a kik a darabokra tépett két holttestet összeszedték. A kis fiu vallomásából megállapította a vizsgálat, hogy a szerencsétlenség Börsök gondatlansága idézte elő, a ki a kis gyermeket felügyelet nélkül hagyta a lovaknál. Az eset nagy részvétet kellett a faluban.

*** Horánszky miniszter a szegedi iparkamarához.** Horánszky Nándortól, az új kereskedelemügyi miniszteről napokban érkezett meg a szegedi kereskedelmi és iparkamarához az értesítés arról, hogy átvette az ügyek vezetését. „Miódon a kereskedelemügyi tárca vezetését átvennem, — írja Horánszky miniszter a kamarához intézett leiratában — teljes tudatában vagyok annak, hogy az általános gazdasági pangásnak hazánkban is visszatükröződő jelensége a kereskedelemügyi tárca vezetőjének bármily mélyreható akciójait tette-menne megnehezítik s így annál fokozottabban van utalva arra, hogy a közgazdasági testületek, köztük első sorban a kamarák önkéntes, buzgó, sőt önfeláldozó támogatásukkal tegyék lehetővé a kormányzat céljainak keresztülvételét. Méltán reményelem tehát, hogy a kamara hazánk ipari és kereskedelmi érdekei egyetemes, párhuzamos és összehangatos fejlesztésének munkájában hathatos segítségemre lesz, mint ahogyan a magam részéről biztosíthatom a kamarát, hogy a közgazdasági érdekek bennem mindenkor gondos megfigyelésre és kész-zéges támogatásra foghatnak találni.“

Halász társasági gyűlés. A Zenta-vidéki halászati társaság f. évi márczius hó 18-án délelőtt 1/2 10 órakor Zentán választmányi ülést tart. Az ülés tárgyát a szanádi fözbirtokossággal történt birtokarány megállapítása, számadások, továbbá a halikrákról és 2,000 drb tenyésztés elhelyezéséről szóló jelentések képezik.

(Kiváló esetek) bizonyítják, hogy a csusz és közvényes bántalmak leghasznosabb gyógyszer a Zoltán-féle kenőcs. Uvegje 2 kor, Zoltán B. gyógyszerárban Bpest. A leghíresebb orvosok is ajánlják e páratlan kenőcsöt, mely nemcsak a bel-, hanem a külföldön is nagy elterjedtségnek örvendő.

Közgazdaság.

Szőlőművelés.

— Irta: Szlávy Péter. —

A szőlő művelés módja a szőlő korától és a szőlőfajától függ. Kezdjük az egyéves ültetvényeknél. Az egyéves ültetést követő második tavaszán, tekintet nélkül legyen az oltvány vagy európai, két rügyes csapra metszük olyképpen, hogy a metszlap vízszintes irányban közvetlenül a lementsző rügy alatt essék, vagyis, hogy a meghagyott rügy felett minél hosszabb csak maradjon azért, hogy a levegő és nap melege a metszlapnál szint a rügy közelébe beszáradsz, az okozzon s holt sejtnek ne keletkezzenek, hogy így a rügy hajtata, táplálkozása teljes legyen. A meghagyott két rügyből ugyanazon év őszén két beérte vesszőnk lesz, jövő ugyanis harmadik év tavaszán mindenik vesszőt két-két rügyre metszük. Ugyan-

azon év őszén most már négy vesszőt nyerünk s jövő negyedik év tavaszán a tőke négy szabályos elágazással fog birni és ezzel a rendszeres tőke alakja alkotta leszén. Az elágazások középből, tőkefejből és nyakból eltörő hajtásokat irgalmatlanul mind eltávolítandók.

Tehát a főtörévkés oda irányuljon, hogy mindenik tőke a negyedik évben a tőkeerőséghez képes mint valamely szabályos gyümölcsfa legalább három vagy négy elágazással bírjon. A régi metszési rendszer, mely szerint nagy bunkó alakú kopasz fej képeztesék, elavult dolog, élettani magyarázata abból áll, hogy a folytonos közvetlen töben való metszések következtében magában a tőkefejben beszáradások által holt sejtkeletkeznek, melyeken át a tápanyagoknak a szőlővesszőkbe való juttatása, valamint a levelézet által asimilált tápanyagoknak a gyökérzetbe részbeni visszavándorlása fennakadással jár. A negyedik év tavaszán a nyert négy vessző mindenikét egy-egy rügyre, az ötödik évben a termés fokozása céljából mindenik vesszőt 2—2 rügyre fogjuk metszeni. Hatodik évben ily metszés mellett már 8 hajtásunk lesz, a mikor a négy felső vesszőt csappal eltávolítjuk, az alattuk lévő négy vesszőt pedig ismét 2—2 rügyre metszük és így tovább. A két rügyre való, rövidcsapos metszés bizonyos borszőlfajtákra szól, melyek nálunk leginkább előfordulnak s legjobban prosperálnak is u. m. Olaszrízing, Kővidinka, Mézesfűhér, Mustosfehér, Szlankamenka, Alanteremő, Nem eskardarka stb.

Ezen metszési műveleten kívül még számos metszési eljárások vannak, melyeket mindenkor az egyes szőlőfajták, ohimológiai viszonyok, fekvés, a talaj felmelegedő és hőikusugárzasi képessége határozzák meg. A hosszú csapos, rövid és hosszú szálvessző, czomb, lugas, erdélyi, ménesi, karikás stb. metszési rendszerek ismertetését azonban mellőznöm kell egyrészt, nehogy a lapot túlságosan igénybe vegyem, másrészt pedig cölhöz sem vezetne, mivel ezen metszési eljárások egye-dül elméletileg el nem sajátíthatók, ide már gyakorlat is szükséges és végre mivel ezen metszési módok nálunk helyben nem kultiválnak s részben nem is ajánlhatók kultiválásra.

Az európai ültetvényeket az első évben, az oltványokat sőt a második évben is a történeti metszés után porhanyós földdel a metszlapok fölött 5 cm. magasságra becsirkézzük, hogy a rügyléle való beszáradsától, az oltványok toradásai helyét, valamint a gyenge hajtásokat szél ellenében megtámasztjuk.

A történeti metszés után nyomban következik a tőke közötti soroknak első megkapálása; ezt oly mélyen kell eszközölni, miként csak erős kapasapással elérni lehet, hogy ezáltal a talajban a nedvesség, levegő és meleg átjárhasson s az abban lévő tápanyagoknak oldhatóságát elősegítse. Ha valamely európai szőlőnél a phyloxera jelenléte konstátálva van, és az legtöbbször öszkor szénkénegeze nem lett, az esetben a szénkénegezés megelőzi a tavaszi művelési munkálato-akat, de legkésőbb okvetlenül a szőlővirágzása előtt foganatosítandó. Ezek volnának ama szőlőművelési munkálatok, melyek legközvetlenebb eszközlendőek, az ezután következő időszaki munkák annak idején jelen lap hasábjain közölnetni fognak. (Folyt. köv.)

Szőlőbirtokok figyelmébe.

Van-e szőlőbirtokos, ki ne ismerné „A szőlő helyes metszése“ című könyvet, mely a szőlő metszési módjait tárgyalja. A helyes metszés által fokozzuk szőlőnk termőképességét és jövedelmét. E hasznos könyv négy év alatt a harmadik kiadást érte. Irta Maurer János. Megrendelhető a szerzőnél, — Kecskeméti. — ára füzve 2 kor. kölve 2 kor 50 fill.

Minőség avagy minőség-re dolgozunk-e a növény termelésnél? A míg állattenyésztőink már régen tudják azt, hogy lehetetlen egy állatban az összes hasznoshajtó tulajdonságokat a tökéletesség netovábbjig fejleszteni s hogy egy tulajdonságnak a mértékén túl való fejlesztése rendszerint egy másik tulajdonság rovására megy, — addig a növénytermelés terén e tekintetben gyakorlati gazdáinknál még csak a kísérlet kezdetével találkozunk, holott itt ép úgy érdekünkben állana pozitív adatoknak birtokába jutni. — Minden valószínűsége szerint úgy áll azonban a dolog a növénytermelésnél, hogy a mennyiség figyelmen kívül hagyásával kizárólag a minőségre dolgozni ép oly hiba volna, mint a mennyiségnek minél nagyobb mértékben való fokozása, a minőség tekintetében vétele nélkül. — A józan okoskodás szabályai szerint arra kell tehát törekedni, hogy fokozzuk egy bizonyos batárig egy a mennyiséget, mint a minőséget s elérve ezen batárt, tegyük buvárkodás és kísérlet tárgyává azt, hogy e határon túl inkább a mennyiségre, avagy inkább a minőségre dolgozzunk. — Ha aután számításaink végeredménye azt mutatná, hogy a minőség javulása nagyobb mértékben emeli a jövedelmet, mint a mennyiség fokozása, akkor minőségre, ellenkező esetben pedig a mennyiségre fektessük a fősúlyt. A kutatás és buvárkodással természetesen figyelembe kell vennünk mindazon tényezőket, melyek úgy a minőség, mint a minőség javulására, illetve rosszabbodására mesterségesen uton befolyást gyakorolhatnak. — Így pl. a szántások számát s azok minőségét; a trágyázás módját, mérvét és gyakoriságát, úgy az istállótrágya, mint a műtrágya alkalmazása tekintetében; a felhasználandó vetőmag minőségét és mennyiségét, a növények ápolási módját s az ara sz, cséplés és további kikészítés mikéntjét. — A minőséget fokozni általában csak a búzánál, árpánál, cukorrépánál, dohánynál s a fonalas növényeknél lesz indokolt, mert ezen növények speciális tulajdonságai iránt a kereskedők természetesen nagy igényeket támasztanak, más növényeknél ellenben az előbb említett határon túl, főként a mennyiségre kell dolgozni.

A vetőmagváltóztatás.

Hazai termelési statisztikánk sokszor, de nagyon sokszor oly adatokat juttat napvilágra, a melyekkel bizony a legkevésbé sem dicsekedhetünk. Vannak egyes vidékek, a hol a búzából 7 métermázsát kat. holdankénti termés már kiváló jó termésnek van jelezve; másutt ismét ilyennek minősítik a 6 métermázsát, holott józan számítás szerint legalább is a 9 métermázsát kellene oly eredménynek tekintenünk, a mely már jónak tekinthető. Elkettvő ama — a lapunkban is már ismételtlen — kárhozatott gazdálkodási eljárástól, melyet az ősapától örökölten, sajnos az ország legtöbb helyén követnek, s mely mindenesetre legfőbb okát képezi az alacsony átlagterméseknek, kétségteletlenül jelentékenyen közrejárják e tekintetben ama tartózkodás is, mely a vetőmagváltóztatás szükségessége iránt mutatkozik. S e tartózkodás, véleményünk szerint onné ered, mert a legtöbb gazda azt hiszi, hogy ha gazdaságában vetőmagot kell változtatni, akkor az új vetőmag már okvetlenül külföldről hozandó, miután pedig a külföldi mag drága, inkább lemond a változtatásról. Hát t. gazdaközönség, ez a hiedelem határozottan téves. Nincsen arra semmi szükség, hogy új vetőmagot külföldről hozassunk, mert egy jó tulajdonságú gabna, ha csak hazai is, ép úgy megfelelhet a célznak. A földgolt itt az, hogy oly vidékről hozassuk a magot, a melynek klimatikus és talajviszonyai ne mutassanak nagy eltérést azon vidék

klimatikus és talajviszonyaitól, a melyben a vetőmagváltoztatást eszközölni óhajjuk. Nincsen az a hazai gabona, a mely hazánk bármely vidékén meg ne teremne kitünő minőségben akkor, ha iparkodunk az új termelési helyen is megadni ama feltételeket, a melyeket a gabona, különösen a talaj megművelése tekintetében kíván. — Ha követnénk hazai gazdaságaink is ama szabályokat, melyeket külföldön a legutolsó kisközgazda is követ, nevezetesen, ha rendszeres vetésváltó mellett termelnék a buzát, a jó talajelőkészítést, istállótrágyának mellőzése s e helyett a műtrágyák alkalmazása mellett, ha nagyobb gondot fordítanánk a buzának tenyészideje alatti ápolására, úgy a hazai vetőmagváltoztatással ép oly jó, sőt talán még jobb eredményeket lehetne elérni, mint a külföldivel.

Legujabb.

Budapest, 1902. márczius 15. (A „Z. és V.” eredeti távirata.) Királyi kéziratban kifejezett óhajra Fejérváry és Gromon állásukban megmaradnak.

Laptulajdonos: Oblat Károly.

Nyilttér. *)

Foulard-selyem 60 krajcár

3 frt 65 krig méterenkint blousokés suhk zréság ra, úgymint „Henneberg-selyem” fekete, fehére, színes 60 krajcártól 14 frt 65 krig méterenkint Mindenkinck portó-és vámmentesen hához szállitva. Minták postafordulattal. Kettős levélporto a Schweizba.

HENNEBERG G. selyem-gyáros
(es. é. k. udvari szállító) ZÜRICH.

„Angol királyné szálloda”

BUDAPEST,

Deák Ferencz-utca 1. szám.

(Tulajdonos: Palkovits Ede.)

Elsőrangú szálloda. — Legelegánságb. legmodernebb komforttal berendezve. — Lift. — Villamos világítás. — Fürdők a szállodában, — Étkező-termek, — Kávéház. — Legolcsóbb árak.

A bácskaiak kedvenc szállodája.

Dr. Márton Imre Ujvidék

volt budapesii kórházi orvos urologia és bőrgyógyászatban specialista.

Lakása: Fő utca 6. sz. 1-ső em.

Rendel: d. e. 11—12. d. u. 3—5.

*) Ezen rovatért nem felel a szerk

Stabil-gépész

állást keres gőzmalomba, téglagyárba, vagy uradalomba. Nagy esztergapaddal is rendelkezik, javít mindennemű kázanokat, gépeket, stb.

Czim a kiadóhivatalban.

Egy tisztességes flu

vaskereskedésemb

tanonczul felveszek.

MAYER ALAJOS
Zombor.

ad. 232. sz.
kg. 900.

Pályázati hirdetmény.

Felső-Szent Iván községben megüre sedett gyalogrendőri állásra ezenel pályázatol hirdetünk. Ezen állás javadalmazása évi 480 korona, mely a községi pénztárból havi utólagos részletekben fizetetik ki.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajják, hogy kérvényüket alulírt községi előljáráshoz **f. é. márczius hó végeig** nyujtsák be.

Kiszolgált katonák vagy volt csendőrök előnyben részesülnek.

A rendőri felszerelést, a ruházatot kivéve, a község adja.

A választás napjáról folyamodók értesítve lesznek.

Felső-St.-Ivánon, 1902. évi márcz. 14.

Községi előljáráóság.

836. szám
tk.902.

Arverési hirdetmény kivonat.

A zombori kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szűcs Ödön végrehajlatának Payerle Nándor és ne-

je végrehajlatát szenvedők elleni 1500 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajlati ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíróóság) területén lévő, Zomborban fekvő, a zombori 1972 sz. belében foglalt, Payerle Nándor és neje szül. Ackermann Teréz nevének álló A. I. 1—2 sor 3744 hrsz. 265 □-ól számló és 3745 hrsz. 584 ó. i. sz. ház és 81 □-ól beltelekre 4840 koronában ezenel megállapított kiküáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **1902. évi április hó 1-ső napján délután 3 órakor** ezen kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküáltási áron alól is eladatni ízgnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezé-éről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zombor, 1902. évi január hó 24-én
A kir. tszék mint tlkvi hatóság.

Radány
kir. tszéki bíró.

F E R E N C

(pálinka sóborszesz)

Vértés gyógyszerész-féle

használatban a legválasosabb. Feletlen tisztasága következtében úgy külső mint belső használatra mindenekelőtt igobb alkalmú, különösen a most annyira kedvelt gyu ómódszerre (massage). Kitünő sikerrel használtatik közsvény, eszt, megújí s ellen, bñnyű-lások, feizomoknál, gyuladák es kelé-nél, továbbá a fejbőr erősítésére, valamint a száj tisztítására, belsőleg gyomor-göres, rosszullel, fejtájás stb. ellen. Katonák-nak, vadászoknak, turistáknak, levelhordóknak s a tálan sokat gyalogolóknak nélkülözhetetlen. Valodi csak a mellékelt névjegygyel. — Egy üveg 30 fill. 1 és 2 kor. Kapható gyógyszerárakban, dr. guriákban, fűszerkereskedésekben. Zomborban: Döfler Antal, Hay Ignáz, Ifj. Heinalhofer Robert, Lugumerszky Piátó, Markovits György, Nikoltis Istvan, Sredoje Gargurov és Weidinger A. & S. egyáltalán ott, hol plakátok a fenti védjegygyel láthatók, valamiat közvetlen:

Vértés L. Sas-gyógysz. Lugoson.

Csak Globus

tisztító kivonattal tisztítsunk

Aranyéremmel kitüntetve a párisi világkiállitáson 1900. Arany érem Bécs 1902.

Mindenütt kapható 10, 16, 30 fill. dobozokban

Legfinomabb és legtáplálékosabb levesextract és józamatu etelipótlék

SITOGEN.

Tulhaladja tudományos vizsgálát szerint, minden huskivonatol, leves-fűszert és efféleket jó zamatban, táperőben és fele oly olcsó.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában, esemege és gyarmatárulakban és üzletben

Próbafazék 65 gr. 1 kor., próbapalack 65 gr. 60 fill.

A Sitogen-kivonat részvénylársaság oszlr. m. képviselője: **HOFFMANN S. BUDAPEST, VIII., Népszínház u. 38.**

Rácz Gyógy

Jolánföldi szőlő-oltványtelepe és kertészetében, Kula, Bácsmegeye, jutányos áron kapható **szokványminőségű**, fajtszta, Rupestris Monticola és Riparia Portialis alanyu gyökeres fás oltvány, sima zöldoltvány, Olhella öntermő, amerikai vadszőlővessző és európai szőlővessző Gyümölcsfák, alma, és körte-vadonczok, útszéli lák é

Maclura aurentiaca

a legjobb és legellentőbb élő kerítés, végre **Gleditsia élősvény**. Arjegyzékét kívánatra küld az **INTÉZŐSÉG**.

TROPON-SÜTEMÉNYEK

a legízletesebbek és a legtaplálóbak.

TROPON-CAKES (Biscuits)

igen jóízű teasütemény, nagy fehérnye tartalmánál fogva nagyon tápláló.

TROPON-KÉTSZER-SÜLT

taplálóbba a közönséges kétszersütnél. Tej, kávé, bor mely a legjobb sütemény egészségesek és betegek számára.

TROPON-CARLSBADI-KÉTSZERSÜLT

zsirtalan és az érten könnyen emészthető sütemény gyöngyomornak számára.

TROPON-DIABETI-HUS-KÉTSZERSÜLT

elenyésző csekély liszt tartalma és nagy fehérnye tartalma miatt a cukorbetegség legjobb tápláléka.

Minden gyógyszerárban kaphatók. Utbaigazítást ad: **Dr. Röder és Társa Dr. László Erigyes**, oszt. magy. Tropon Bpest, VI., Gyár-u. 7. és tápliszty-gyárai **Klosterneuburg—Bécs**.

Nem közönséges borostyán vagy borszeszlakk, hanem könnyen illó készítmény szép fényvel, erős elfedő hatással és gyors száradással. A padló kiválóan elegáns külsőt nyer.

Uj Nagyszerű Uj maz padlóra, falakra, butorokra, stb.

EOLIN-LAKK

törvényileg védve.

Befödi a régebbi fényezéseket, kapható 5 féle színben.

Azonnal szárad szagtalan.

Szín és fény egy behuzással.

Tartósság szavatolva.

Műjéggyár.

Van szerencsénk a t. cz. közönség b. tudomására hozni, hogy folyó évi május hó második felében műjéggyárunkat üzembe hozzuk.

Bővebb felvilágosítást, ár és szállításra vonatkozólag szivesen nyújt

a „Zimbori export gőzmalom részvény társaság ZOMBORBAN.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszor, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csuszál és megbűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czegeggyessel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. **Forráktár: Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.**

Richter F. Ad. és Társa, ossze. és kir. udvari szállítók. **Rudolstadt.**

Oh ja

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egгер mellpasztillái,

az étvágyat nem rentják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és korona.
Próbadoboz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
Budapest. VI., Váci-körút 17.

Kapható Zomorban: Mihájlovis, István Schwarz Emil, Tárcazy István, Temesváry J. gyszertárakban.

Ejjen!

Egгер mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

A listelt vevő közönség becses figyelmébe ajánlom dusan berendezett raktárom **uj löfegyverekben** egymint: **Laucaster, Lefancheux, Flobert, revolver** és az összes legyvernemhez tartozó töltények, töltési anyag és vadász-láskák, ugyszintén új kerékpárok 160 koronától 200 koronáig, továbbá az összes **alkatrészek, nyereg kormány, lámpa, csengő** stb. ugy az újmunka valamint a javítások olesón és pontosan eszközöletnek.

Acetelyn-lámpák „ „ 5,60—20 korig.	Légesővek „ „ 5,60—7
Gummi-köpenyek „ „ 9.—14 „	Carbid lámpákhoz 90 fillér.

Kiváló tisztelettel

Dolencsits József

fegyverműves.
Zombor, Zrinyi-utca

Kovácsolt szőlőmetsző ollók.

Ojtó

Kések
Gummiszalagok
Pamut
Dugók
Fogók

Szőlőcsomagoló vászon, a legjobb minőségben és gyári árban kapható

SCHOTTOLA ERNŐNÉL

Budapest Andrassy-út 2. sz.
Arjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

A magyar kir. államvasutak téli menetrendje.

Winter-Fahrordnung der k. u. g. Staatsbahnen.

Érvényes 1901. évi október 1-től. — Gültig vom 1ten Oktober 1901.

Óda						Budapest k. p. u. — Zimony — Belgrad.						Vissza		
k. expr.	szem. v.	lv. sz. sz.	gyors v.	szem. v.	szem. v.	k. expr.	szem. v.	szem. v.	gyors v.	szem. v.	lv. sz. sz.	szem. v.	lv. sz. sz.	
11.20	7.40		2.40	3.35	10.20	11.20	7.05	10.05	1.05	6.40				
2.44	12.33		5.47	8.23	4.05	7.57	11.50	5.20	9.46	1.56				
2.51	1.22	4.10	5.56		5.40	7.52	10.48	7.40	9.34	1.21	7.15			
	1.51	4.45		6.08			10.16	7.05		12.56	6.14			
	2.18	5.16	6.27	6.34			9.52	6.40	9.32	12.34	5.17			
	2.44	5.44	6.42	7.02			9.22	6.06	8.46	12.06				
	3.05	6.08	6.56	7.22			9.01	5.42	8.33	11.48				
	3.26	6.44		7.42			8.36	5.13		11.29				
	3.44	7.05		8.07			8.16	4.51		11.13				
4.25	4.06	7.30	7.41	8.29	érk.	6.18	7.51	4.24	7.50	10.52				

Óda Szabadka — O-Becse.				Vissza			
v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
5.10	1.37	ind.	SZABADKA	érk.	8.54	5.27	
5.38	2.05		Békova	érk.	8.27	5.00	
7.00	3.28	érk.	ZENTA	nd.	7.01	3.40	
8.12	5.27		Ada		5.51	2.24	
8.35	5.42		Mohol		5.30	2.07	
8.55	6.02		Bács-Petrovoszellő		5.04	1.42	
9.21	6.28	érk.	O-BECSE	ind.	4.35	1.15	

Óda Szeged-Rókus — Zenta.				Vissza			
v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
4.15	9.05	ind.	SZEGED-RÓKUS	érk.	9.32	5.45	
4.40	9.29		Rókus	nd.	9.09	5.23	
4.58	2.48	érk.	HORGOS (136)	nd.	8.50	5.05	
5.01	2.57	ind.	Horgos	érk.	8.38	4.56	
5.20	3.16		Bács-Martonos		8.20	4.38	
5.43	3.39		O-Kanizsa		8.06	4.24	
6.05	4.00		Adorján		7.37	4.00	
6.30	4.25	érk.	ZENTA	ind.	7.10	3.35	

Óda Szabadka — Baja.				Vissza			
v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
4.50	1.47	6.43	ind.	SZABADKA	érk.	9.37	12.43
5.29	2.22	7.18		Csikéria		9.04	12.10
6.10	2.54	7.50		Bács-Álmás		8.42	11.48
6.16	3.00	7.56		Álmás		8.27	11.33
6.45	3.26	8.25		Bikity-Borsod		8.02	11.08
7.24	4.00	8.59	érk.	BAJA	nd.	7.25	10.32

Óda Baja — Ujvidék.				Vissza			
v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.
4.00		1.15	ind.	BAJA	érk.	9.15	6.50
4.11		1.25		Bajaszállásvár		9.08	6.42
4.25		1.38		Vasút		8.53	6.26
4.51		2.01		Gara		8.32	6.00
5.09		2.16		Rigyeica		8.17	5.35
5.37		2.39		Sztanisics		8.00	5.12
5.56		2.56		Gákova		7.36	4.40
6.15		3.14		Nenadies		7.15	4.16
6.25		3.23	érk.	Zombor (érk.)	nd.	7.05	4.06
2.55	6.51	3.51	ind.	Zombor	érk.	6.30	11.18
3.01	6.57	3.57		Zombor-vásártér		6.23	11.11
3.11	7.07	4.07		Pernbach-szállás		6.14	11.02
3.20	7.16	4.16		Zsárkovács		6.06	10.54
3.36	7.30	4.30		O-Szaptár		5.52	10.40
4.05	7.49	4.49		Bresztovác		5.37	10.26
4.35	8.10	5.12		Hódságh		5.12	10.02
5.11	8.35	5.37		Parabury		4.53	9.45
5.25	8.49	5.51		Paraga		4.32	9.26
5.46	9.16	6.09	ind.	GAJDOBRA	érk.	4.14	9.07
6.00	9.30	6.23		Bulkesz		4.00	8.55
6.22	9.45	6.38		Petrovác-Glozsán		3.49	8.44
5.61	10.10	7.03		Puttak		3.20	8.16
7.14	10.31	7.25	érk.	UJVIDÉK	nd.	2.55	7.55

Óda Szeged-Rókus — Szabadka.						Vissza.					
szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	vegy. v.	vegy. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.
3.05	8.10	11.56	4.34	8.43	ind.	SZEGED-RÓKUS	érk.	7.01	11.00	3.26	7.46
3.22	8.27	12.12	4.50	9.09		Rókus	nd.	6.42	10.44	3.10	7.30
3.35	8.43	12.25	5.03	9.36		HORGOS	nd.	6.25	10.30	2.55	7.16
3.50	8.57	12.39	5.17	9.57		Királyhalom		5.58	10.16	2.39	7.02
4.06	9.11	12.53	5.31	10.17		Pállos		5.42	10.03	2.26	6.50
4.17	9.22	1.04	5.42	10.35	érk.	SZABADKA	nd.	5.25	9.50	2.12	6.37

egy et. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő órászámai kövér betűkkel vannak nyomtatva.

A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.

Anmerkung. Die Stunden von Abend 6 Uhr bis Morgen 5 Uhr 59 sind fett gedruckt.

Die Zahlen auf der linken Seite sind von oben abwärts, und die auf der rechten Seite von unten aufwärts zu lesen.

A vonatok érkezése és indulása Zomborban.

Érkezés.

Indulás.

Szabadka felől:

6 óra 41 percz reggel
3 „ 34 „ délután
8 „ 34 „ este

Gyorsvonat:
7 óra 22 percz este

Baja felől
3 óra 23 percz délután
6 „ 25 „ reggel

Gombos felől:
11 óra 22 percz délelőtt
8 „ 15 „ este

Gyorsvonat:
8 óra 18 percz reggel

Ujvidék felől:
6 óra 30 percz reggel
11 „ 18 „ délelőtt
7 „ 00 „ este

Szabadkára:
4 óra 39 percz reggel
11 „ 29 „ délelőtt
8 „ 35 „ este

Gyorsvonat:
8 óra 22 percz reggel

Bajára:
7 óra 05 percz reggel
4 „ 05 „ délután

Gombosra:
3 óra 41 percz délután
7 „ 00 „ reggel

Gyorsvonat:
7 óra 26 percz este

Ujvidékre:
2 óra 55 percz reggel
6 „ 51 „ reggel
3 „ 51 „ délután.

Szőlőoltványok

szekványminőségben
A legkiválóbb 42 bor- és csemégefajloknak
fajtáján, teljes jótállással.

Előkerítés.

Gleditschia csemétek és magvak.
Uradaimagnak, községnak három évi töresztésre is adatik.
Óriási tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény.
Ez az egyedüli, melyből oly örökös keres neve.
hető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nem hogy ember, de semmiféle állati, még az Aró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott fültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer cseméte elég 200 méterre. — ára 6 frt.

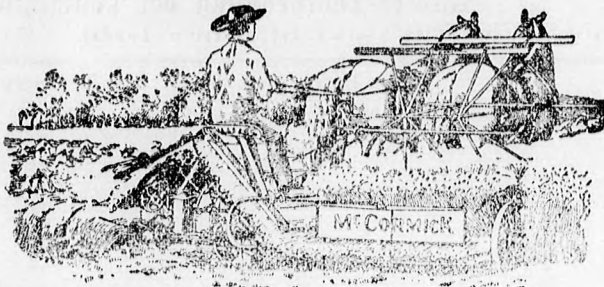
Düesemétek. Óriási jóvedelme biztosító volánál fogva ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címere ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanak, vásárolnak, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekesben áll, kik rendelni semmi nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek Czim: „Ermelléki első szőlőoltványtelep” Nagy Gábor. Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

Mc. Cormick Harvesting Machine-Company.

(Chicago-i aratógépgyár.)

GRAND PRIX.

PARIS 1900-évi.

Kéveköthő aratógép. — Fűkaszalógép. — Kőszőrűkészülék. — „Daisy” marokkrakó aratógép. — Szénagyűjtő gereblye és Kéveköthőfona gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalékreszkek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

VILLIAM J. STILLMANN
igazgató.

Évi termelés:
362000 gép.

BUDAPEST,
V. ker. Váci-ut. 30.

Képviselőnk: Spitzer Jakab Zombor.

Hirdetések

felvételnek
legelősebb árak mellett
lapunk
kiadó-hivatalában.

Kérlek minden nyitványos, helyiségben kérem: Sport & Salon a legelősebb, a legmagasabb és legelősebb körökben, klubokban és nyitványokban bel- és külföldön elérhető társasági, felvezetési, látogatási, művész- és sport- tudósítási-kiel nyitványos.
Megjelen minden szombatban.
Minden számmal kezdő lehet az előfizetés.
Kendés kiadás 24. k.
Luxus-kiadás 40. k.
Dísz kiadás 100. k.
Egyes számok a beküldés elölnevel, levélhívásokban. Szükségesség és kiadóhivatalt: Bécs IV. Poltsigasse 1.

Mindazoknak, a kiknek a gyomor megfűlése vagy túltelhelése, hiányos nehezen emészthető, túlságos meleg vagy hideg ételek élvezése, avagy rendetlen életmód folytán gyomorbajuk van, u. m. kalarrus, gyomorgöres, gyomorfájdalom nehez emésztés vagy elnyálkásodás — nagyon kitűnő háziszser ajánlatik, melynek meglepő hatása már sok esztendőn át ki van próbálva.

Ez a Hubert Ullrich-féle Gyógyfüves bor.

E gyógyfüves bor jeles, gyógyhatásos füvekből jó borral van készítve képzeti, erőlti az ember emésztési szerveit. A gyógyfüves bor eltávolítja az emésztési akadályokat és hatásosan közrehat egészséges vér képződéséhez.

E gyógyfüves bor idején való használata a gyomorbajokat már csirájában elfojtja. Azért nem kell késedelmezni idejekorán használni.

Jelenségek, u. m.: főfájás, büffőzés, éretés, puffadás, rosszullét hányással, a melyek düll gyomorbajnál annál erősebben föllépnek, gyakran egy-két ivás után már eltűnnek.

Székrekedés és ennek kellemetlen következménye: sorulás, kolik ájdalmak szivdobogás, álmatlanság, vérsűrűsödés a májban, lépben ezen gyógyfüves borral gyorsan eltűntetelnek.

A gyógyfüves bor az emészthetlenséget megszünteti s könnyű székelés állapottá gyorsan elváltatja.

Bessélt, sápadt kinézés, vérszegénység, erőtlenség többnyire a rossz emésztés, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotának következménye. Elvagyhiány, ideges kimerülés, rossz kedélyállapot, ugy mint gyakori főfájás, álmatlan éjszakák mellet az ilyen emberek lassan hervadnak.

As gyógyfüves bor az elgyengült ételerőt újból föllivanyozza.

A gyógyfüves bor fokozza az étvágyat, elősegíti az eszmésztést és táplálkozást, előmozdítja az anyagcsereét, gyorsítja a vérképződést, lecsendesíti a fölzigtott idegeket és új életkedvet szerez. Számos elismerés és hálaírat bizonyítja ezt.

Gyógyfüves bor 1 frt 50 kr. és 2 frtos üvegekben hapható: Zombor, Nemes-Militics, Csonopla, Keryaja, Uj-Szivacz, O-Szivacz, Bács-Bresztovác, Bács-Doroszló, Priglevicza-Szt. Iván, Apatin, Kupuszina, Bodrogh-Monostorszég, Bezdán Béreg, Szántova, Sztanisits, Bajmok, Pacsér, O-Morovicza, Bajsa, Bács-Topolya Kis-Hegyes, Szeghegy, Bács-Feketehegy, Kula, Uj-Verbász, O-Verbász, Ku czura Torzsa, Kis-Kér, Bács-Szt. Tamás, Dárda, Kácsfalu, Vörösmart, Bán, Barany avát Löcse, Mohács, Duna-Szekesó, Baracska, Gara, Kalmár, Bács-Madaras, Bács-Almás, Bikity, Bács-Vaskut, Bács-Monostor, Szerelmé, Baja, Szabadka, Eszék, a gyógyszerintárakban, s valamennyi kisebb-nagyobb magyarországi helyiségben posztrákmagyar gyógytárakban.

A zombori gyógyszerészek 3 és több üveg gyógyfüves bort eredeti árban Ausztria-Magyarország minden helységébe küldenek.

Ugyisint küld TEMESVARY JÓZSEF zombori gyógyszerész 3 és öb üveget a növényborból, eredeti áron Ausztria-Magyarország minden helységébe.

Okavodjunk az utánzásoktól.

Kizárólagosan csakis Hubert Ullrich-féle gyógyfüves bort kérjünk!

Gyógyfüves borom nem titok: alkatrészei: Malaga bor 450,0, borszesz 100,0 Glycerin 100,0, vörös bor 240,0, (Ebereschensaft) Nyárfanedv 150,0, meggyned 320,0, Manna 30,0, kömény, annanas, Honagyökér, amerikai erögyökér, Enciagyökér, Kalmuszgyökér, á-á 10,0. Ezen alkatrészet keverjük!

Cserépszáritó-deszka

25.000 drb olcsón eladó 18 x 10 x 1 méretben.
Czim a kiadóhivatalban.

A

Brázay-féle

sós borszesz

nélkülözhetlen háziszser.

Kapható mindenütt.

SANTALEGGER

Dr. SCHLESINGER KIRÁSA

VIZGYÓGYINTÉZET

ÉS SANATORIUM

POZSONY, (Cottage).

Cygnus-hegyi fekvésben, romantikus és szelíd vidéken, a természet szépségei között, a legmodernebb berendezéssel, kiváló ellátással, mérsékelt árral, egész évben át tartó nyaralóhelyet és felvilágosítást küld.

Dr. SZ. KÖRÖSI GYÖGYÉSZKÉNT, Budapest, Csákvány-utca 12. sz. 1. emelet.

Általánosan tudott dolog, hogy a színpad sádjára és formájára a leginkább és leginkább a FOLDES-féle

FOLDES-FÉLE

Ára: 2 kor. Hisz legyél 1 kor., szuppon 70 filler, pudor 1.20 kor. — Kosztó: FOLDES KELLÉKEN győztesen ARADON. — Szép Hagyalm minden győztesen.

Tanningene a legkedveltebb hajfestő szer a szájnak és fogaknak legeslegjobb az

OSAN a legjobb és lepedősebb szappanok közül. Ehhez higyen bármennyire is 60 fillert.

ROZSATEJ Főszétküldési hely: CZERNY J. ANTON, Bécs, XVIII. Carl. Ludwigstr. 6.

elismerett legszolidabb

PLATSCHEK VILMOS

FÉRFI és GYERMEK ruha áruháza

Budapest IV. Központi Városház.

Parisi kiállítás: arany érem!

BERNOLENDT

Cipőfőnyomaz, legjobb fenyémaz a világon, a cipőnek gyorsan süti, fekete fenyed ad és a bért is tartósabb teszi.

Alapítvány 1832. — Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstrasse 21. — Mindenütt kapható

SCHWANHÄUSSER

iroda ezikkal

RENDET TARTANAK — IDŐT TAKARITANAK

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

SCHWANHÄUSSER, BÉCS, I. Johannesgasse 2.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR

(ORTHOPAEDIAI MŰINTÉZET)

Budapest, VII. Kerepest-ut 32. (a Rókus-kórházzal szemben.)

Sérülétek, műlábak, műkarok, stb. Orvos-szélességi műszerek, kötések, betegápolási cikkek.

300 Cummil és hatályos katonai engedélyvel. Árjegyzék zárt borítékban ingyen.

PFAU COGNAC A LEGJOBB!

Vérgyógyítás — Hemopatia

Feltalálója és egyedül képviselője:

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvost.

Budapest, V. Váci-körút 13.

ismertető füzet 1 kor bérmentve.

Mi helybeliek Budapesten a

NEW-YORK kávéház-

ban (Erzsébet-körút 9-11.) találkoznak.

Etenként honvédeknek.

28 ÉV OTA!

AZ ELISMERT LEGJOBB

MAGYAK BESZERZÉSI FORRÁSA

MAUTHNER ÖN

BUDAPEST

CS. ÉS KIR. UDVARI MAGERESKEDÉSE

ANDRÁSSY-ÚT 23. SZ. és ROTTENBILIER-UTCA 33.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

HOTEL PARY SZALONDA

Szállósa: SIMON PÁL.

BUDAPEST, VI. VÁCI-KÖRÚT 25.

100 szoba, kertől falakkal körülvett együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és süsésárak a házban Vilamos vasúti megálló helyen az összes pályaudvarok felé.

HIRDETÉSEK • REKLAMOKAT az összes, pontosan és legelőcsőbb áron, a szomszédos lapokkal együtt.

ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői osztály

Budapest, VII. Erzsébet-körút 54.

Tulajdonos: LEOPOLD GYULA, szerkesztő.

BAYER-féle

MAGYAR TURISTA-TAPASZ

lynszem, bürökéreg és bürkeményedés ellen legjobb és legbiztosabb szer. — Egy tasza ára 60 fillér. 1 kor. szállításra is bérmentve küldi az ügyváltó által:

VÖRÖSKERESZT GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI. Andrássy-út 81.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

The Ersham

Életrbiztosító társaság

Magyarországban működik 1865 óta

Igazgatóság a farsulgi saját palotájában Budapest, Terézszomszédok 56.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely

BUDAPESTEN.

Előrejelzés közzé téve gyógyfürdő, párnázás, párnázás, legmodernebb berendezéssel, pompás svájci-utazásokkal, 12-15 kádfürdővel, — 500 kényelmes szobával.

Próbajegyet kívánatra ingyen és bérmentve.

SZABADSÁGTERE ÉS SÉTÁTEREC

BUDAPEST, VILMOS-KÖRÚT 17

BEVILÁGOSÍTÁS DITÁLAN

Dr. Kovács Kárpál

KÉZPASZTA cseks fehérlésű vízgőgyógyító, 3 nap alatt minden kezelt gyöngyödé ellenes vereséssel.

Ár 70 fillér 1.20 kor. Honvédeknek ingyen és bérmentve.

For- és szállítási raktár: Dr. KOVÁCS ERNŐ Gyóg- és Illatszertára, Budapest, VI. Gyur-utca 17. sz. 10.

Megjelent "TOILETTE TITKOK" kívánatra ingyen és bérmentve.

JENCS-féle

MAGYAR RESTITÜCIÓS-FLUID

lovak és szarvasmarháknak

Gardaságban nevelik.

Az állatok izomerejét fokozza, kitartóbb, erősebb teszi, megmozdítja a lábuk mozgását, az integritást és az u. n. póka-sodást. — Ára 2 korona. Postán 2.60 kor. Beküldés után bérmentve küldi

JENCS VILMOS Gyógyszerháza

BUDAPEST, II. SZÉNA-TÉR 1. SZ.

Az összes létező és bárhol hirdetett gyógyszerek megrendelhetők ZOLTAN BELA gyógyszerházában Budapest Szabadságtér és Sétater-utca sarkán

A legjobb órákat legszolidabb és legbiztosabb órákat

ROSLERFÉREZSRE

szigorúan szabott árakon szállítja Magyarország és minden más és legbiztosabb üzlet.

BRÄUSWETTER JÁNOS kronométer-órák SZÉGEDEN

Árjegyzék 2000 kóppal ingyen és bérmentve.

LE DÉLICE

"Le Délice"

legjobb Vergé cigarettapapír, legkedveltebb Vergé szivarkahüvely.

Egyszer meggyújtva, a cigarettát a nélkül, hogy kiadná egész végig ég.

Mindenütt kapható.

Különlegességi gyárakban

Szivattyúk és Mérlegek

mindenféle minden czéjára

I. Wallhöf, 14. BARVENS W., BÉCS, I. Schwarzenbergstr. 6.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

LE DÉLICE

egyszer meggyújtva, a cigarettát a nélkül, hogy kiadná egész végig ég.

Mindenütt kapható.

KOSZVÉNY ÉS CSUZÉLEK REPARÁTOR

AKACIA

AKACIA

Ritka alkalom.

300 tárgy 1 frt 80 krért.
1 remekül aranyozott óra elegáns lánczezel pontos járással, 2 évi póttállással, 1 remek nyakék keleti gyöngyekkel modern karkötő, hajkötő-ékszer, patent záradékkal, 1 elegáns nikkell zsebkés 2 ággal, 1 pénzszény, 1 szép író-készülék, 1 elegáns brass (ujdság): 1 pár szép függő gyémánt (utánal) 1 elegáns nyakkendő tű, 1 elegáns kézelő és mellgomb készlet, elegáns zseblőkör etuivel, 1 jó illatú szappan, elegáns nyakkendőtartó 35 angol tárgy — levelezéshez alkalmas 200 különféle házi czikk: — Összesen 300 tárgy az órával, — mely maga megéri a pénzt, postautánvét útján 3 márkáért kapható — egy rövid ideig

BRAVMANN M. B. kiviteli áruháza
Krakko.

A meg nem felelő visszavetetik.

Raktárnokot

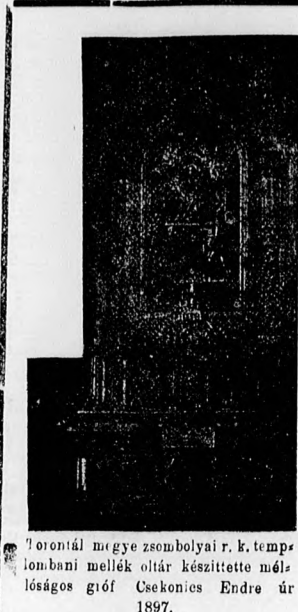
keresünk, ki magyarul, németül, szerbül beszél, jól számol és a mázsához ért. Havi fizetés 60 korona. Megbízható, tisztességes egyénnek állandó alkalmazás!

Koronamalom.

Kwizdafele Restitutionsfluid

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.
1 fűveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő- és uterősi-író, licamoknál, inak merességénél stb., az időmúlásnál kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a lenni védjeggyel valódi. Kapható Auszr. — Magyarország valamennyi gyógyszerárban és desében. Főraktár: Kwizda Ferenc János kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár lejedelmi udvari szállító.

NAGY NEP. JÁNOS
szobrász, aranyozó és oltárépitő.
Első d (Magyarországi oltárépitészeti, szobrászati és aranyozó műintézet).
Ő Nagyméltósága a kalocsai érsek, főmagassága dr. Samassa József egri érsek, valamint dr. Schlauch Lőrincz nagyváradai bíboros püspök úr 5 Eminentiaja és cserneki és tarkeői Dossowfy-Sándor esznád: püspök úr 6 Kegyelemessége által többesbíri megrendelésekkel kiuntore: így a legközelebbi időben nagyméltósága esznád püspök urunk a lelei új templom berendezésével megbízott és nagyméltóságú Császká György kalocsai érsek ur a esengődi és zentatornyo-i új templomok berendezésével kitüntetett, Munkáimnak szakismerettel való kivételét Zenta, Csorvás, Szilas Jászládány, Szolnok, Kun-Félegyháza, Kalocsa, Torontál-Almás, Béké-Szent-András, Kun-Szent-Márton, Nagy-Kikinda, M. Pécska, Csannád-Palota, Vámosgyörk és több helyekről nyert bizonyítványaim igazolják.
Készíték
új oltárokat, szószékeket, szent sírokat keresztút-képeket domborműben.
Költségeéseket és terrazajokat bermentve küldöm odautazás esetén saját költségemen utazom bárhová
Jesus és Maria Szire szobrai és páduai sz. Anál szobrai különféle magasságban fából faragva, polichromirozva:
centiméter 100 110 120 130 140 150
ona 96. — 120. — 140. — 160. — 171. — 194. —
főszöntvény rendkívül erős anyagból:
centiméter 100 120 140 150
korona 72. — 110. — 126. — 140. —
Lelk ismetetes jó kiszolgálásról az intézet jó hírneve szavato

Nagy Nep. János,
Temesvár, Józsefváros, Darázs-utca.

KLYTHIA A BOR APOLÁSÁRA
Az arezhól szépi-tése és finomítása. **RIZSPOR**
egelegánsabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga.
Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. es. kir. tanár által Bécsben.
Elsmerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz
Taussig Gottlieb
es. és kir. udvari toilette-szappan és illatszergyár,
BÉCS I., Wolzeile 3. sz.
Kapható Zomborban: **Weidinger S. és Zs.**
kereskedő-czégnél.

Ispánovits Márk

mű-selyem-festő és vegyészeti ruha-tisztító.

Üzlet: Róm. kath. templom épületében, a m. kir. posta átellenében. Lakás és műhely: a Flórián-utczáról Uj-utczában, a volt sörfőzde átellenében.

ZOMBORBAN.

Uj üzlet megnyitás.

T. cz.
Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy Zomborban, 1902. évi február 20-án a legújabb külföldi gépekkel berendezett mű-, selyem festő és vegyészeti ruha-tisztító intézetet nyitottam; párizsi rendszer szerint. Budapestben, Bécsben és a külföldön szerzett bő tapasztalataim folytán képes vagyok a megbízásokat úgy teljesíteni, mint bármelyik fővárosi gyárban. Az idej legújabb divatszínnek megérkeztek dús választékban. Még eddig senkinél nem létezett! Uri ruhákból a fényt kiveszem és egyuttal ki is javítom. Elfogadtatnak mindenemű festésre és tisztításra: férfi ruhák és bármily gazdagon díszített női ruhák, egyház öltönyök, egyenruhák, gyermek ruhák egészen vagy szétfejtett állapotban, bársony, plüshe, fostés, tisztítás, gőzölés és mintázásra (mely mintákból száznál több áll, a n. 6. közönség rendelkezésére), továbbá himzések, csipkék, asztalfutók, ágy és asztalterítők szőnyegcek, butorszövetek, csipke és tunisz-függönyök, mindenféle úgy festetik mint tisztítottak. Selymek, kendők, szalagok, prómezetek, gazir, damaszt, atlasz, szatin, vattázott szövetek és paplanok, napernyő, tollak, kezttyük, végre arany- ezüst és gyöngy-himzések.
Minden bármily foltól vegyileg tisztítottatik és teljesen felújítottatik.
Festetni lehet bármily gyengéd színre.
Gzászra szánt szövet ruhák 12 óra alatt festetnek feketére.
Igyekeztem oda fog irányulni, hogy jó és pontos kiszolgálás és a legutányosabb árak mellett t. megbízóim becses pártfogását kiérdemeljem.
Vidéki megbízások pontosan teljesítetnek. Postacsomagolást nem számítok.
Kívál tisztolttal
ISPÁNOVITS MÁRK,
kelmo-festő és vegytisztító.

Kérem a címre figyelni.

A kiadó-tulajdonos Oblát Károly könyvnyomdájából Zomborban.